

KAMNIŠKI

TEKSTILEC

glasilo
delovne organizacije

Svilanit

Kovinarska 4 • Kamnik

letnik XXIII • leto 1985 • številka

3~4

Vsebina:

Osrednja tema: Naše sanje: lepo stanovanje	1
Proizvodna dogajanja: Naša najmlajša in najmanjša DE – tiskarna	2
Iz uradnih listov za življenje: Nagrajevanje po novem	3
Iz dela DPO in društev: Ponovno v šolo po znanje o zaključnem računu? Mladi na slavlju v dolini skakalnic	4
Aktualno: Mladoporočenci na pragu pomladi in novega življenja	5
Upokojili so se: Jenko Ivanka Golob Kristina Grabnar Darko	6
Športne novice	7
Bodica	8
Prebrali pa boste še lahko: Dolga zima – visoki stroški ogrevanja Red in disciplina v DO O novem tovarniškem glasilu Novi potrošniki kravat – ženske Mladi na začetku delovne poti Mednarodni dan invalidov	

Pa bo pomlad prišla . . .

Rdeči nagelj v gumbnici in misel na boljši jutrišnji dan že vrsto let spremljata prvomajsko jutro. Mnoge misli in želje so bile uresničene: skrajšanje delovnika, svoboda, samoupravljanje . . . . .

Nobena misel in želja pa ni bila uresničena sama od sebe, mnogo časa in truda, pa tudi žrtev je bilo potrebno, da uživamo danes tisto, kar je bilo mnogim življenjski sen in cilj.

Človeška narava se ne zadovoljuje s tem, kar ima, razvoj temelji na lažjem delu in boljšem življenju.

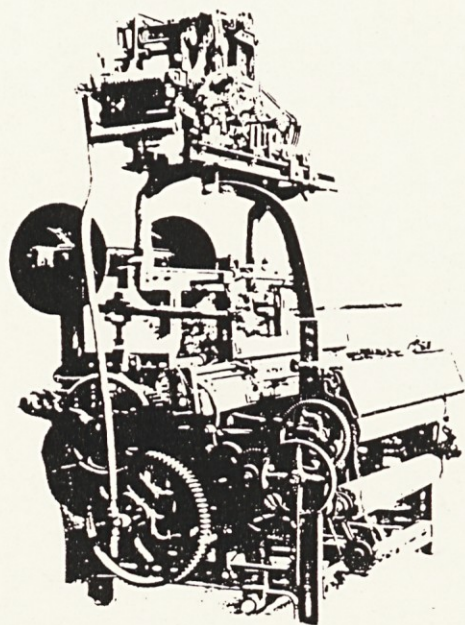
Za več in bolje pa ni dovolj, da pričakujemo, da nam bo to prinesel razvoj in čas sam od sebe, potreben je napor, delo in razum, potrebna je volja mnogih, da bi bilo že nam in zanamcem še boljše.

Razmišljanja o našem jutrišnjem dnevu zato ne smejo biti prisotna samo v prvomajskem jutru, v uvodnikih časopisov in jutranjih pozdravov tega dne, presoja lastnega dela in smelejši korak k naslednjemu dnevu, mesecu in letu naj bo voščilo prvomajskega dne.

Razmišljanje v tej številki, kako razporejamo in odločamo o našem dohodku, kako uresničujemo program ukrepov gospodarjenja v tem letu in kje smo na področju reda in discipline, kako in koliko komu dati stanovanjski dinar, so teme te številke, napisane zato, da bi bil naš jutrišnji dan boljši in lepši, da nas ne bi bilo strah, kaj bo z nami čez nekaj let, kakšen bo naš letošnji dohodek in naši osebni dohodki, da bo naš sodelovec imel urejene stanovanjske razmere in ne bo med delom obremenjen s tem, kako bo rešil svoj stanovanjski problem in prehranil družino.

Prvomajski dan naj bo svečan in prazničen, jutranji pozdrav iskren in tovariški, mesec maj nas naj prevzame z mladostno zagnanostjo, da bo naš jutrišnji dan še lepši, da nas pred zanamci ne bo sram naše poti.

Urednik

»KAMNIŠKI TEKSTILEC«

Letnik XXIII. št. 3 – 4 1985

Glasilo delovne organizacije

»SVILANIT« Kamnik

Glasilo urejuje uredniški odbor

Adi Kužnik, Anka Hubad, Zdenka Bricelj,
Jožica Lanišek-Golob, Alojz Jerman

Odgovorni urednik: **Bogo Wiegele**

Tehnični urednik: **Ivana Skamen** in

Andrej Verbič

Naklada: 900 izvodov

Grafična izvedba: **Franjo Jereb – Idrija**

Osrednja tema

Naše sanje: lepo stanovanje

Naše sanje: lepo stanovanje

Vsi mladi ljudje si želijo ustvariti dom:

Dom, v katerem si delijo srečo in skrbi s svojimi otroci, čeprav že čez desetletje ali dve tudi ti dobijo krila in odlete kot lastovke k spletnju novih, svojih gnezd. Dom, v katerega se otroci radi vrčajo, ko to že zdavnaj niso več, preprosto zato, ker je dom lep in topel, predvsem pa zato, ker je pravi dom samo eden.

A ustvariti dom ni tako preprosto. Vsak kvadratni meter zemlje je silno drag in prihranek mladih, ki se zbira dolga leta, največkrat skopni že v nekaj sto metrih zemlje; morda ga ostane še za gradbeno dokumentacijo, visoke prispevke in če gre vse po sreči, ostane še nekaj drobiža za količke, prvo znamenje bodočega doma.

Teško si je predstavljati nadaljnje delo, potrebne gore gradbenega materiala in še marsikaj brez družbenih sredstev, ki jih seveda ne prinese Dedek Mraz, temveč jih je mogoče dobiti kot dolgoročno posojilo. Skrbi reševanja stanovanjskih problemov delavcev posvečamo tudi v naši tovarni nekaj pozornosti, čeprav očitki novograditeljev, da bi morali storiti še več, niso iz trte zviti. A o tem kasneje. Iz sredstev, ki so namenjena za dodelitev kreditov vendarle »zraste« marsikatera stena, streha, dimnik, okna, »zakrpa« se prenekatera »luknja«, ki jo je povzročil zob časa, kupijo nova stanovanja v bloku; če smo čisto odkriti, zraste tudi marsikatera sobica in kuhinja za potomce, ki si gnezdo spletajo doma pri starših.

O tem in še marsičem, predvsem pa o delitvi sredstev za reševanje stanovanjskih potreb delavcev smo se želeli pogovoriti in slišati mnenja, skrbi in dileme kar s »prve roke« – z delavci, ki si na takšen ali drugačen način uresničujejo prvobitno potrebo slehernega človeka: dom.

Povabilu na razgovor so se odzvali:

– Miro Rems, ki se je z ženo Heleno, tudi našo delavko iz tkalnice odločil sezidati dom zraven domače, stare hiške, v kateri se zdaj stiskajo tri družine; v Podborštu pri Komendi, vasici na hribu že »zija« velika luknja in oznanja bodoči dom mladih Remsovih.

– Jožica Cajhen, se že vrsto let stiska s svojo družino na domačem domu, hiša pod streho v Depali vasi pri Domžalah pa tudi Jožici in njenim obeta svetlejši dni.

– Helena Kozole bi se od skromnih prostorov, v katerih biva s svojo družino pri »moževih« doma, tudi rada poslovila in bo poskusila srečo z adaptacijo in pridobitvijo primernejših prostorov na njenem domu.

– Helena Pichler je ena izmed tistih delavk, ki ji je bilo dodeljeno majhno, družbeno stanovanje, v katerem živita s hčerko deset let. Da bi »prepustila« družbeno sta-

novanje drugi družini, se je odločila za adaptacijo del na svojem domu, dosedaj opravljena dela pa kažejo, da se bodo tudi Mileni želje izpolnile.

– Tone Jerman, si je zamislil rešiti svoj stanovanjski problem z gradnjo montažne hiše, ki že stoji v okolici Kranja, kot član stanovanjske zadruga pa se pohvali, da mu v marsičem zadruga priskoči na pomoč.

– Milena Sušnik, s svojo družino že vrsto let živi v stanovanju moževe delovne organizacije, da bi pa vendarle imeli čisto »svojo« dom so se odločili stanovanje odkupiti; visoka cena stanovanja tudi Mileni povzroča skrbi ter istočasno upe, da bo s pomočjo posojil vendarle »šlo«.

za stanovanjsko izgradnjo, kar predstavlja **6% bruto OD**.

Od tega se odvaja:

za solidarnost	1,73%	vir: dohodek
za vzajemnost	1,50%	vir: čisti dohodek
za revitalizacijo mestnega jedra	0,23%	vir: ostanek dohodka
ostane DO SVILANIT	2,54%	vir: čisti dohodek

Komisija na ogledu

– Drago Jovanovič, z ženo Vinko, ki je tudi naša delavka, dvema majhnima otrokoma in tretjim na poti, živi v dveh majcenih podnajemniških sobicah, katere vsak čas lahko izgubi; radi bi se vselili v večje, družbeno stanovanje in pozabili na prostore, ki so komajda dovolj veliki in primerni za samca.

Vabilu so se odzvali še: Alojz Jerman, strokovni sodelavec Komisije za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, njena predsednica Rozka Jagodic, predsednica sindikata Jožica Jeglič, vodja splošno kadrovske službe Bogo Wiegele, v zadnjem trenutku pa smo povabili še Borisa Krapeža, prekaljenega »gradbenega« mačka in nekoč aktivnega člana komisije za reševanje stanovanjskih problemov delavcev.

Koliko sredstev v letu 1985?

Koliko naših želja in upov se bo uresničilo in kako hitro bomo gradili, popravljali in kupovali stanovanja je odvisno predvsem od višine sredstev, namenjenih za stanovanjsko izgradnjo.

Zato smo na začetek razgovora postavili pojasnilo kako in koliko sredstev se bo zbralo v tovarni v letu 1985.

Alojz Jerman: V kamniški občini velja posebni sporazum o združevanju sredstev za stanovanjsko izgradnjo. »Stanovanjski dinar« se odvaja na osnovi brutto osebnih dohodkov, na podlagi teh pa se obračuna prispevek

Delovni organizaciji torej ostane 2,54%, kar predstavlja v letu 1985 skoraj 1 milijarda 500 starih milijonov, vendar pa bo ostalo na razpolago za delitev 788 starih milijonov, saj bomo morali za odplačilo anuitet odvesti preko 700 starih milijonov. Obveznosti izhajajo iz nakupa stanovanj v preteklem in letošnjem letu in sicer: eno stanovanje od »Graditelja«, eno stanovanje od SKG« in eno stanovanje od DO Planinka, ki smo ga kupili po zelo ugodni ceni.

O delitvi sredstev za stanovanjsko izgradnjo, načinu dodelovanja stanovanj »govori« naš pravilnik o reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev, o konkretni višini delitve stanovanjskega dinarja pa vsako leto odločajo smoupravni organi. Širše družbene smernice dajejo prednost širitve družbeno usmerjene gradnje – nakupu stanovanj v bloku; situacija v delovni organizaciji pa je bila nekaj zadnjih let takšna, da so se sredstva delila v razmerju 50 : 50 v korist obeh vrst gradenj, saj ima mesto Kamnik z okolico še vedno dovolj možnosti za osebno gradnjo.

Tov. Jerman, bi lahko kot strokovni delavec Komisije za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev povedali o določilih pravilnika in družbenih smernic in podali mnenje o izjemni situaciji, saj bo sredstev za delitev posojil letos manj kot v preteklem letu, spisek prosilcev pa večji od lanskega?

Razdelili bomo lahko 788 starih milijonov

Alojz Jerman: Resolucijska opredelitev delitve sredstev za stanovanjsko izgradnjo je v razmerju 70 : 30 v korist družbeno usmerjene gradnje. V »Svilanitu« smo imeli pred časom razmerje 60 : 40 v korist družbeno usmerjene gradnje, kasneje pa se je razmerje izenačilo – 50 : 50 v korist obeh vrst gradenj. Na to razmerje je predvsem vplivalo dejstvo, da imajo naši zaposleni delavci, kljub zaostrenim pogojem gradnje, še vedno dovolj možnosti za osebno gradnjo.

Letos se je komisija res znašla v dilemi, kako razdeliti razpoložljiva sredstva, saj je teh manj kot druga leta, prosilcev pa več. Kar 32 prosilcev posojil za gradnjo, 22 delavcev za adaptacije, 4 kandidati za nakup stanovanj in kar 13 delavcev kandidira za dodelitev stanovanj.

Dosedanja praksa dodeljevanja kreditov je bila takšna, da so vsi prosilci, ki so izpolnjevali pogoje tudi dobili posojila in sicer vsi graditelji v enakem znesku in adaptatorji v enakem znesku (v preteklem letu prvi 17 starih milijonov, drugi 12 starih milijonov). Letos bo potrebna opredelitev oz. določitev kriterijev, na podlagi katerih bo določeno število prosilcev odpadlo, verjetno pa bo smotrno uporabljati kot izločevalni kriterij življenske razmere, v katerih vlagatelji z družinami živijo in delovna doba v delovni organizaciji, čeprav to ni v skladu z zakonom. Prav sedaj se vršijo ogledi gradbišč, rezultati teh pa bodo pokazali, v kakšnih razmerah ljudje živijo in če izpolnjujejo pogoje po pravilniku. Vsekakor pa bo komisija morala zavzeti selektivne kriterije, ki bodo poleg že omenjenih tudi zaposlitev za določen čas in nepopolno urejena dokumentacija. V kolikor bodo ob koncu leta ugodni poslovni rezultati, bo prihodnje leto na razpolago več sredstev tudi za stanovanjsko izgradnjo.

Tu bo nekoč moja postelja...

Marta in Marko sta komisiji pričarala nekaj prijetnih trenutkov

Zro Jovanovičeve deklice v lepšo prihodnost?

Komu razpoložljiva sredstva?

V razgovoru je bila že omenjena višina vseh stanovanjskih sredstev in sredstev, ki se bodo razdelila prosilcem.

Prikaz sredstev je naslednji:

– saldo januar 1985:	2.583.229,65 din
– priliv iz dohodka:	11.066.000,00 din
– vračilo anuitete delavcev	1.500.000,00 din
SKUPAJ SREDSTEV:	15.149.229,00 din
– anuitete DO	7.267.306,00 din
OSTANE SREDSTEV ZA DELITEV:	7.881.923,15 din

Tov. Wiegele, kaj menite o visokih anuitetah, ali po naše obveznostih, ki bodo zasedle skoraj polovico razpoložljivega »stanovanjskega dinarja« v letu 1985, če vemo, da gredo predvsem na račun visokih obveznosti iz nakupa stanovanj v letu 1984 iz kreditnih sredstev vzajemnosti in jih zato delavcem lahko le dodelimo, z izjemo stanovanja, kupljenega v letu 1985 od »Planinke«? Po tem lahko ugotovimo, da se visoke obveznosti nanašajo na razširitev stanovanjskih enot delovne organizacije. Kaj menite, ali lahko čista sredstva za delitev v letu 1985, to je okroglih 790 starih milijonov, lahko razdelimo v razmerju 50 : 50 v korist obeh načinov reševanja stanovanjskih problemov?

Bogo Wiegele: Vsekakor bo pri nadaljni delitvi sredstev treba upoštevati tudi ugotovitev, da je skoraj polovica letošnjih sredstev, ki se kažejo v obveznostih oz. visokih anuitetah, že namenjena v družbeno usmerjeno gradnjo. So pa poti do reševanja stanovanjskih problemov delavcev zelo različne: lani smo podeljevali posojila za individualno gradnjo v višini 17 starih milijonov in s tem je bil problem delavca s strani delovne organizacije rešen, čeprav je delavec za ta denar lahko kupil zelo malo. Pri nakupu stanovanja je bilo reševanje stanovanjskega problema delavca precej drugačno: potrebno je bilo posojilo preko 100 starih milijonov, še mnogo večji strošek pa je bil nakup stanovanja, ki ga je DO delavcu podelila. Gledano z družbenega stališča je tako, da se čim več ljudi usmerja v družbeno gradnjo, glede na število rešenih stanovanjskih problemov pa je praksa pokazala, da je boljše, če dajemo posojila za novogradnjo, ker je za delovno organizacijo to cenejša in rešenih več problemov. Seveda pa je danes težko zidati, saj je gradbeno zemljišče težko dobiti in so bila v preteklosti v večini že izkoriščena.

In kako deliti »stanovanjski dinar« v tej situaciji? Odločitev bo težka. Ali bomo prikrajšali novograditelje, ali ne bomo kupovali stanovanj – to bo težka odločitev. Imamo pa nekaj možnosti, da obogatimo stanovanjska sredstva. Delavcem, ki so bila v preteklosti stanovanja dodeljena bi bila lahko ponudena možnost za odkup teh. Možno je tudi, da stanovanje, ki smo ga kupili od Planinke pod zelo ugodnimi pogoji tudi prodamo. Vsekakor pa so se razmere iz preteklih let zelo spremenile in tudi tu je čutiti vsakdanje težave:

vedno manj je možnosti, da si delavci sami rešujejo stanovanjske probleme. Življenski stroški so vedno višji in skoraj nemogoče postaja za marsikoga, da bi kakšen dinar vendarle prihranil tudi v ta namen. Prošenj, takšnih in drugačnih bo za reševanje stanovanjskih problemov zato vedno več.

Pred leti je bila dogovorjena politika reševanja stanovanjskih problemov v cilju kreditiranja delavcev pri gradnji ali nakupu stanovanj, medtem, ko, naj bi delavci z najnižjimi osebnimi dohodki kandidirali za dodelitev stanovanj iz sredstev vzajemnosti in solidarnosti v okviru občine. Do te odločitve je prišlo predvsem iz razloga, da so delavci po dodelitvi in vselitvi v tovarniško stanovanje prekinili varčevanje in se odpovedali cilju, da si stanovanjski problem poskušajo rešiti sami, ko bodo za to dane možnosti. Čeprav so pri tem marsikomu le bile, tega niso storili. Žal nismo dovolj »bogati«, da bi našim delavcem reševali stanovanjski problem na takšen način, kar se je znova potrdilo letos, saj ob nakupu treh stanovanj zmanjkuje denarja za delavce, ki si svoj problem stanovanjske stiske hočejo rešiti sami in iščejo le skromno družbeno pomoč.

Boris Krapež: Delitev stanovanjskega dinarja v razmerju 50 : 50 je letos samo na papirju! Če upoštevamo, koliko imamo letos vseh sredstev in koliko teh bo šlo za odplačilo anuitet in predviden nakup stanovanj delavcev, dobimo drugačno razmerje. Več kot 70% sredstev bo namenjenih družbe-

Boris Krapež: Razmerje 50 : 50 je samo na papirju

no usmerjeni gradnji in manj kot 30% individualni gradnji. Smisel družbeno usmerjene gradnje vidim v tem, da se delavci odločajo za nakup oz. odkup stanovanj. Res je, da 100 starih milijonov za nakup stanovanja delavcu predstavlja komaj četrtino potrebnega denarja za dvosobno stanovanje, presrečen pa bi bil graditelj hiše, če bi jih dobil vsaj pol toliko.

Denarja je letos res malo, saj bi vsak prosilec dobil le 13 starih milijonov, če bi vsa razpoložljiva sredstva razdelili le med graditelje; lahko si predstavljamo, kaj predstavlja ta skromna številka pri gradnji hiše! Vidim tudi precejšnjo razliko med novograditelji in kupci stanovanj: prvi hiše skoraj nikoli ne dokonča, vedno se pojavljajo nova

dela, stanovanje pa je končano še predno se kupec vseli.

Pri reševanju stanovanjskih problemov pa bi si morali zastaviti temeljno vprašanje: če nekdo slabo živi, zakaj tako živi in kje so vzroki; zakaj nekdo adaptira hišo v cilju širitve stanovanjske površine, če je zase ne potrebuje in ali ne razširja za svoje otroke. Če si bomo na ta vprašanja iskreno in odkrito odgovorili, potem si bomo tudi znali odgovoriti: ALI JE TO ŠE PROBLEM »SVILANITA«?

Tov. Jerman Anton, vas zagotovo skrbi, če boste v delovni organizaciji dobili zaprošeni kredit, ki ga potrebujete za nakup montažne hiše. Obvezuje vas sklenjena pogodba s stanovanjsko zadrugo, čeprav s strani DO ni bilo zagotovila, da boste posojilo tudi dobili. Kaj menite vi nasploh o »stiski« stanovanjskega dinarja in kako si

Sredstva tistim, ki jih najbolj potrebujejo

boste pomagali, če v tovarni ne bo dovolj sredstev?

Anton Jerman: Če letos denarja ne bom dobil, se bom moral kasneje vseliti. Zidam preko stanovanjske zadruge, ki mi omogoča boljše pogoje kot delavcem, ki zidajo sami. Zadruga svojim članom v marsičem pomaga: posoja sredstva za gradbeni material, katera lahko vrnemo v tekočem letu in lahko si predstavljate, kolikšen je prihranek, saj se material draži iz tedna v teden; ko se izposojeni denar zadrugi vrne, je ponavadi material, ki si ga kupil na posojilo še enkrat dražji.

Sredstva, ki jih naša tovarna nudi delavcem za stanovanjsko izgradnjo so res nizka, zato bi se bilo dobro zgledovati po delovnih organizacijah, ki novograditeljem dajejo tudi preko 100 starih milijonov. Seveda pa se vsi, ki se odločamo za gradnjo, spuščamo v določen riziko. Ko sem pred leti varčeval, sem odvajal skoraj polovico osebnega dohodka mesečno, ko pa se mi je varčevalna doba iztekla, je bilo privarčevanega komajda za dve današnji plači. Ker smo živeli in še živimo v precejšnji stiski, sem bil prisiljen si rešiti stanovanjski problem. Ni mi žal, da sem se odločil za gradnjo montažne hiše in vesel sem, da gra-

dim preko zadruge. Seveda mi ni vseeno če v tovarni ne bom dobil sredstev, moral se bom znati kako drugače. Res pa je, da mi iznajdljivost veliko pomaga, saj bi bil sicer velik »revez«.

Kdaj deliti kreditna sredstva?

O delitvi sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev se pogovarjamo že spomladi, ko se sicer gradbena sezona pričinja in prosilci pravzaprav takrat tudi najbolj potrebujejo denar, vemo pa da se sredstva komaj pričenjajo zbirati in se zbirajo vse leto. Zato v najboljšem primeru lahko posojila delimo šele v začetku druge polovice leta. Tudi letos ne kaže bolje, situacija je še nekoliko težja, ker bo v prvi polovici leta treba odplačati glavno anuitet. V nekaterih drugih delovnih organizacijah se o delitvi sredstev odločajo šele konec leta, ko so sredstva zbrana in jih delavcem delijo takoj na začetku novega leta, nekje tudi ob zaključku leta. S temi sredstvi si lahko pravočasno in ceneje nabavijo gradbeni material, ki ga bodo potrebovali v novi gradbeni sezoni.

Tov. Helena Kozole, bi bilo smotno tudi v naši delovni organizaciji tako razmišljati, vendar pa bi zato morali eno leto prekiniti z delitvijo sredstev. Te bi lahko podelili takoj na začetku novega leta in bi nadaljevali potem s takšno prakso?

Helena Kozole: Težko bi bilo prekiniti z dolgotrajno tradicijo podeljevanja posojil in vprašanje je, če bi ljudje imeli dovolj razumevanja, da bi za eno leto prekinili s kreditiranjem. Sama mislim, da bi bil takšen način boljši, saj bi v delovni organizaciji natančno vedeli s koliko sredstvi se razpolaga. Pridružujem se mnenju oz. predlogu, ki ga je dala v razgovoru Jožica CAJHEN, da bi spremenili način kreditiranja: stanovanjska komisija naj bi naredila vsako leto selekcijo in naj bi v bistveno višjem znesku in enkrat, ne v treh obrokih, dodelila posojilo tistim delavcem, ki so primernih stanovanjskih prostorov tudi najbolj potrebni. Seveda pa bo to zelo težko, saj ni enostavno določiti kdo je bolj potreben in kdo manj, najlažje pa se je neprijetnostim in zameram izogniti na ta način, da se delijo sredstva vsem in vsem enako, čeprav je tudi tukaj treba postaviti vprašanje: ALI JE TAKO TUDI PRAV?

Boris Krapež: Smotno bi bilo razmišljati tudi o tem, da bi se sredstva, ki se zbirajo preko celega leta, v banki vezala in bi zaradi visokih sredstev bistveno obogatili stanovanjski dinar! Tudi to je ena od poti, po kateri bi zbrali več sredstev.

Kako iz začaranega kroga?

Nekaj misli in idej, kako iz začaranega kroga, ki mu lahko rečemo tudi pomanjkanje stanovanjskih sredstev, je bilo že izrečenih. Lahko smo ugotovili, da denar potre-

bujejo tako delavci, ki bodo stanovanje kupili in ima večina teh že sklenjene pogodbe, kot delavci, ki gradijo ali bodo gradili, saj se tudi tem ob ustavitvi gradnje ne piše nič dobrega: podražitve gradbenega materiala so sunkovite, poleg tega pa se dela tudi škoda.

Ob razpoložljivih 790 starih milijonih verjetno ostajata le dve možnosti: ali sredstva prejmejo vsi prosilci, ki izpolnjujejo pogoje, kar bo seveda zelo malo denarja, ali pa bo med prosilci potrebno narediti selekcijo, kar bo zelo boleče.

Tov. Jožica Jeglič, vi ste tudi članica komisije, ki si je ogledala pogoje delavcev, v katerih živijo ali »životarijo« in prizadevnost, da si čimpreje zgradijo svoj dom. Kaj menite, kako bomo prebili začaran krog in razdelili sredstva najbolj prav in pošteno?

Jožica Jeglič: Že več let sodelujem pri stanovanjskih ogledih in če bi letos jaz razdeljevala sredstva, bi na hitro ocenjeno, že pri polovici prosilcev, pri katerih smo si ogledali stanovanjske razmere razdelila denar. Opažamo ogromne razlike v stanovanjskih pogojih ljudi. Človek si težko predstavlja, da nekateri še živijo v tako težkih razmerah in so nujno potrebni primernejšega stanovanja, so pa tudi takšni, ki imajo primerno rešeno stanovanjsko vprašanje, lepo živijo ob »lepih« plačah in si stanovanjske pogoje samo razširjajo oz. izboljšujejo. In vendarle so vsi delavci, ne glede na to v kakšnih pogojih živijo, ki prispevajo v sklad stanovanjskih sredstev.

Kako bomo letos razdelili sredstva, kako bomo pravzaprav prebili začaran krog pomanjkanja denarja, to so vprašanja, na katera ne bo mogla odговорiti stanovanjska komisija, ampak širši krog odgovornih, strokovnih in samoupravnih delavcev. Sama bi se težko opredelila za pravilni odgovor, jasno pa je, da bomo z letošnjimi sredstvi stanovanjske problemne samo blažili, ne pa reševali. Mislim pa, da bi si s podpiranjem novograditeljev rešili več problemov, saj vidimo, da si večina s svojim delom pri gradnji ogromno naredijo in da kljub minimalnim posojilom domovi vendarle rastejo. Vsekakor pa bi bila pravilna odločitev le tista, ki bo prisodila sredstva tistim, ki jih najbolj potrebujejo.

Probleme, ki so se nakopičili bi verjetno najlažje rešili, če bi imeli več sredstev. Ena od možnih poti je morda tudi naslednja: v začetku vračanja posojil predstavljajo mesečni odtegljaji kar precejšnje obremenitev, vendar pa že čez nekaj časa zaradi visoke inflacije, ti predstavljajo komajda še omembe vredno anuiteto. Bi ne bila tudi ena od možnosti, da bi se po določeni dobi hitreje oz. v višjem znesku vračale obveznosti delavcev, ki bi se stekale v stanovanjski sklad?

Bogo Wiegele: V delovni organizaciji je bila že dana pobuda o tem, vendar še ni zaživela. Tudi sam sem gradil hišo in dobil v tistem času 2 stara milijona posojila. Mesečni odtegljaj je bil

ob takratnih 600 starih tisočakah plače kar precejšen, danes pa predstavlja »skoraj nič«. Mislim, da bi se z akcijo hitrejšega odplačevanja minimalnih anuitet stanovanjski sklad tudi za malenkost višje napolnil. Primeri, kjer je znašala višina posojila npr. 600 starih tisočakov in znaša mesečna anuiteta 20 din so že smešni in bi ob analizi sigurno ugotovili višje stroške izvajanja vračila kot je to dejansko sploh vredno. Če bi se odločili tako, da minimalna mesečna obveznost ne more biti nižja od 500 din, bi se kakšen milijoneček več vendarle natekel v stanovanjski sklad; čeprav teh sredstev ne bi bilo veliko, pa vendarle lahko ugotovimo, da bodo vredna več kot čez leto dni, dve ali celo desetletje.

Rozka Jagodic: Vprašanje pravične delitve kreditnih stanovanjskih sredstev bo res zelo težko razvozljati. Pričakovani so problemi mladih, saj si na začetku življenjske poti v dvoje prav gotovo morajo ustvariti svoje gnezdo. Pa vendarle ne smemo zameriti tudi starejšim delavcem, če si želijo na zrela leta ustvariti »stanovanjsko blaginjo«, ki si jo zaradi znanih okoliščin v mladih letih niso mogli. Pa ne le blaginjo. Zob časa je načel tudi hiše, zgrajene pred dvajset in več leti! Gotovo bi s čutili prizadete, če bi njihove potrebe in želje obšli. Tako menim sama in že ob sami misli na konkretno delo komisije mi je zelo težko. Stanovanjskih sredstev so potrebni in eni in drugi delavci.

Milena Pichler in Tone Jerman, zamišljena...

V letošnjem letu je sicer takšna akcija zamujena, v prihodnjem letu pa bi jo lahko obelodanili. Mislim, da bi večina delavcev na to pristala in tako dokazala razumevanje za delavce, ki si domove še gradijo.

Prosilci pod drobnogledom

Če pogledamo strukturo prosilcev za stanovanjske kredite, lahko te razvrstimo v dve kategoriji: na eni strani imamo mlade družine, ki živijo večinoma v težkih stanovanjskih pogojih in so jim sredstva nujno potrebna, na drugi strani pa so prosilci, ki so v tovarni že desetletja in si nameravajo z zaprosenimi kreditnimi sredstvi izboljšati stanovanjske pogoje. Torej imamo na eni strani delavce, ki še niso dolgo v delovni organizaciji in s svojim delom še niso toliko prispevali, kot ta druga skupina delavcev, ki je vložila v skupni sklad veliko sredstev in jih v času ustvarjanja domov niso koristili iz enostavnega vzroka, ker jih pač ni bilo.

Če bi bilo potrebno delati selekcijo, bi se lahko odločili dati prednost eni ali drugi skupini prosilcev, ne da bi kateri od teh ne storil krivice? Kaj menite o tem Rozka Jagodic, saj se boste kot predsednica stanovanjske komisije slej ko prej neposredno srečala s tem vprašanjem?

Adaptacije, adaptacije ali dileme, dileme

Prav gotovo se največje dileme in razlike pojavljajo pri adaptacijah. Nekateri prosilci imajo le »hišno številko« in začenejo s temeljev, drugi pa si izboljšujejo stanovanjski standard in morda, če smo malce zlobni, adaptacijo za svoje potomce. Tudi tu se pojavlja vprašanje pravičnosti delitve sredstev v različnih višinah glede na vrsto adaptacije, ob pravici delavca iz dela do stanovanjskih sredstev.

Milena Pichler: »Rešila« me je sestra, ki je odšla od doma in sem se tako odločila, da bom doma »povečala« staro hišo. Če ne bi že več let namensko varčevala ne vem, kako bi sedaj adaptirala in lahko rečem, da me je namensko varčevanje rešilo največje krize.

Glede adaptiranja za potomce, kot nekateri tudi delajo, pa menim, da vsak gleda bolj daleč v prihodnost in si želi ustvariti primerne stanovanjske pogoje tudi za svoje otroke. Vsi pač nismo take sreče, menim pa da bi morali dati prednost tistim, ki denar bolj nujno potrebujejo.

Nekateri pa tudi tako

Na listi prosilcev za dodelitev stanovanj je tudi nekaj delavcev in njihovih družin, ki že ob sami zaposlitvi niso imeli primerno rešeno stanovanjsko vprašanje ali pa se jim je med tem časom zakonski status spremenil. Delovna organizacija je dolžna pomagati tudi tem vsaj do minimalnega življenjskega standarda. Tako so nekateri že kar nekaj let »stalni« gostje na listi prosilcev za dodelitev stanovanja ob skromnih namenskih sredstvih, ki jih varčujejo pa seveda ni pričakovati, da si bodo razmere uredili sami.

Tov. Drago Jovanovič, vi ste eden od kandidatov za dodelitev družbenega stanovanja in že nekaj let čakate na primerno stanovanje, kaj menite, ali tovarna zadovoljivo rešuje tovrstne probleme?

Hiška je že postavljena, manjka pa še marsikaj, kajne Jožica in Urška?

Drago Jovanovič: Res je, z ženo, ki je tudi zaposlena v »Svilanitu« in dvema otrokoma že nekaj let čakam na dodelitev stanovanja. Stanovanjskega problema si z nakupom stanovanja ne moreva rešiti, ker nimava dovolj denarja, čeprav namensko tudi varčujeva. Velike težave imava zaradi prijave prebivališča, saj naju lastnik stanovanja noče prijaviti za stalno in zato nimava možnosti, da bi kandidirala za dodelitev družbenega stanovanja pri stanovanjski skupnosti. Menim pa, da DO te probleme rešuje v okviru možnosti in da mora pomagati tudi vsem, ki gradijo.

Misli, želje, predlogi . . .

Sredstev za reševanje stanovanjskih problemov delavcev je bilo vedno premalo in ni pričakovati, da bi jih bilo v prihodnje zadosti. Sredstva naj bi delili tako, da bi rešili čim več stanovanjskih problemov delavcev, predvsem pa najnujnejše. Kako pravzaprav naj bi komisija v okviru problemov in sredstev, denar ki bo letos (ta se nateka še preko leta) na razpolago, čim pravičnejše razdelila?

Jožica Cajhen: Mislim, da bi bilo prav, da se vsem prosilcem pomaga, tako, da bi se rešilo čim več problemov, »počakali« pa naj bi vsi, ki imajo stanovanjski problem solidno rešen.

Miro Rems: Želim si, da bi dobil posojilo, saj bi rad s svojo družino iz majhne, skromne sobice, ki je istočasno kuhinja, spalnica, dnevna soba . . . Verjetno bi bilo sredstva potrebno razdeliti tistim, ki jih stanovanjski problem najbolj »tepe«.

Rozka Jagodic: Res bi se morala deliti sredstva po potrebi, vendar menim, da se bo delavcu, ki je v tovarni zaposlen 30 let zgodila krivica, če posojila ne bo dobil, ker ga tako »nujno« potrebuje.

nakupu stanovanja, ga bo moral tudi plačati. Kako razdeliti sredstva ne vem, vsekakor pa je predlog o vezavi in oplemenitvi sredstev zelo smotern.

Boris Krapež: Sredstva za stanovanjsko izgradnjo se zbirajo v namen solidarne delitve in marsikdo teh sredstev ne bo nikoli koristil. Zbiramo za tiste, ki imajo slabe stanovanjske razmere. Nekateri delajo ali adaptirajo za svoje otroke in takšne bi morali avtomatsko izključiti iz liste prosilcev. V pravilniku je določeno, kdo lahko dobi stanovanje, pri individualni gradnji pa na to ne gledamo in damo posojilo vsakemu in vsem enako, ne glede na potrebe. Menim, da to ni pravilno. Treba pa bi se bilo tudi vprašati, kdo kupuje in zakaj kupuje stanovanje.

Helena Kozole: Pridružujem se mnenju predhodnega sogovornika. Sama čakam na dokumentacijo že leto dni. Z možem sva nakupila material, kolikor sva pač mogla, kajti posojila še nisva dobila. Če ga bova dobila letos, ga bova namenila za nakup strešne opeke, ki bo stala okroglih 30 starih milijonov, verjetno več, kot bo znašalo posojilo. Pri gradnji hiše moraš veliko delati in imeti voljo, na pa čakati, da dobiš kredit in si kupiš stanovanje.

Jožica Jeglič: S sredstvi, ki jih imamo na razpolago bomo lahko rešili le najnujnejše primere. Če bodo poslovni rezultati ob koncu leta dobri, bomo morali nameniti kašen procent več za stanovanjsko izgradnjo in ga z vezavo oplemeniti.

Milena Pichler: Žal mi je, da je tako malo denarja, vendar bo prišel prav vsk dinar, ki ga bomo dobili.

Tone Jerman: Ko smo pričeli z gradnjo, smo gotovo vsi pričakovali, da bomo dobili posojilo, vendar sedaj kaže drugače. Vsem se žal ugoditi ne da. Sem za to, da bi se sredstva vezala.

Razgovor za okroglo mizo je povedal veliko in malo. Vlak želja in potreb za leto 1985 je odpeljal do polovice napolnjen že takrat, ko je komisija za stanovanjska vprašanja predlagala in delavski svet potrdil nakup stanovanj, ki so zasedla polovico razpoložljivih sredstev v letu 1985. Ob razporejanju sredstev po zaključnem računu tega nihče ni opazil in nihče ni pomislil, da na vlaku ne bo prostora za vse prosilce posojil.

Ali je bila strokovna in samoupravna odločitev pravilna? Pripravljen je bil strokovni predlog, Komisija za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev in delavski sveti so opravili svojo samoupravljalno dolžnost: dvignili so roke v prepričanju, da je sredstev tudi za nakup stanovanj dovolj. Kdo pa je pravzaprav vedel, da bo seznam prosilcev tako dolg!

Šola za življenje: deli kar imaš in kar ne misliš, da boš imel!

V zanko smo se takrat ujeli vsi, najbolj pa bo zategnili tiste, ki bodo ostali praznih rok, potniki za katere ne bo mesta na vlaku. Ivana Skamen

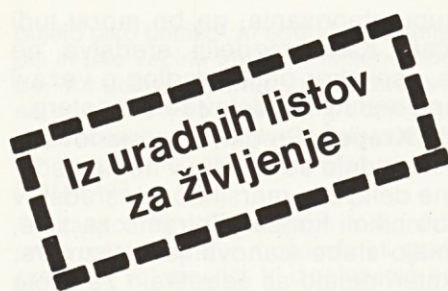
Alojz Jerman: Razmišljam o tem, kako bi stanovanjska sredstva, ki jih imamo na razpolago čim bolj oplemenitili, da bi lahko dobili kredit vsi, ki so zanj prosili, pri dodelitvi pa sem osebno mnenja, da se bodo morali prosilci obravnnavati s socialnega stališča. Če bi imeli ob koncu leta dober poslovni uspeh, bi lahko v stanovanjski sklad namenili več sredstev za reševanje teh problemov in jih z vezavo oplemenitili.

Drago Jovanovič: Za vse prosilce je premalo denarja oz. bi vsak prejel minimalno posojilo in mi je žal, da je situacija takšna.

Bogo Wiegele: Prednost bi dal tistim, ki so primernih stanovanjskih prostorov nujno potrebni. »Potrebnost« pa bi se morala pogledati z vseh zornih kotov: nekdo je »revez« lahko tudi po lastni krivdi! Ker pa se letos pogovarjamo tudi o skromnejšem tovarniškem prazniku, bi ta sredstva lahko namenili tudi za stanovanjsko izgradnjo.

Milena Sušnik: Situacija je za novograditelje in za kupce stanovanj zelo težka. Kdor se je s pogodbo zavezal o

Nagrajevanje po novem

» Za približno enako zahtevno delo in približno enak delovni prispevek, približno enak osebni dohodek«.

je moto oziroma rdeča nit samoupravnega sporazuma dejavnosti s področja ugotavljanja in razporejanja dohodka in čistega dohodka ter delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Za lansko leto lahko rečemo, da je bilo leto aktivnosti na področju sestavljanja samoupravnih sporazumov. Letošnje pa bo leto vskaljevanja določil iz tega akta z našimi internimi akti s tega področja. Sistem delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo je v naši delovni organizaciji opredeljen s samoupravnim sporazumom in v pravilniku o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

V tem sestavku bom poskušala opozoriti na bistvene spremembe in dopolnitve, do katerih se moramo udeleženci samoupravnega sporazuma dejavnosti opredeliti. Naša delovna organizacija je aktivno sodelovala že v javni razpravi, ko se je samoupravni sporazum dejavnosti sprejemal. Sestavljalcem smo posredovali kar precej pripomb in ustrežnejših predlogov. Žal naše pripombe v glavnem niso bile upoštevane, kljub temu, da smo opozarjali na dejstvo, da se teorija v veliko primerih razlikuje od prakse. Zato tudi pričakujemo, da se bomo v nekaterih določilih težko uskladili s samoupravnim sporazumom dejavnosti. Sam namen samoupravnega sporazuma je zelo pozitiven. Z njim naj bi se odpravila neskladja med posameznimi delovnimi organizacijami znotraj dejavnosti pri razporejanju in delitvi dohodka, čistega dohodka ter sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Katere so tiste bistvene spremembe in dopolnitve, ki jih samoupravni sporazum dejavnosti predvideva?

1. S področja vrednotenja zahtevnosti del in nalog:

Samoupravni sporazum dejavnosti **določa razmerja** med tipičnimi deli in nalogami, pri čemer je razmerje med najmanj in najbolj zahtevno nalogo enako 1 : 4.80. Odstopanje od razme-

rij med tipičnimi nalogami je možno ± 10%. V naši delovni organizaciji je to razmerje 1 : 3.4 (osnovno razmerje). Za zdaj na tem področju ne predvidevamo nobenih sprememb. Že v javni razpravi smo sestavljalcem sporazuma opozarjali, da v današnjih težkih življenjskih pogojih takšnega razmerja ne moremo doseči.

Druga novost je dodatno ugotavljanje (poleg obstoječih meril) zahtevnosti in obseg dela individualnih poslovnih organov. To se ugotavlja na osnovi posebnih kriterijev. Dobljen dodatni indeks pa se prišteje k osnovnemu razmerju.

Tretja novost s tega področja se nanaša na vrednotenje vplivov okolice (ropot, prah, poškodbe, itd.). V našem sistemu vrednotenja zahtevnosti dela so vplivi okolice sestavni del analitske ocene. Predvideva pa se možnost izključitve le-teh iz analitske ocenitve in se potem obravnavajo ti kot dodatek na osebni dohodek; to je vsekakor pozitivna sprememba, ki pogojuje hitrejše – lažje prilagajanje tega dela osebne dohodke zaradi spremenjenih vplivov okolice.

2. S področja minulega dela:

Samoupravni sporazum predvideva ugotavljanje deleža osebne dohodke po minulemu delu na podlagi kriterija akumulacija/povprečno uporabljena poslovna sredstva ter delitev skupnega deleža med delavce na osnovi osebne dohodke iz dela. Na tem

Proizvodna dogajanja

Naša najmljaša in najmanjša delovna enota – tiskarna

Nekaj let je že od tega, ko smo se v TOZD-u Frotir odločili za ureditev prostorov za tiskanje brisač znotraj delovne organizacije. Vzdrževalna enota je opravila gradbena dela, izdelala večji del notranje opreme, uredila grelce za sušenje ter končno izdelala tudi fiksirno napravo. S slednjo so načrtovalci in izvajalci imeli obilo dela, tehnoloških in izvedbenih težav, saj so jo izdelali po domačih zamislih in je prva tovrstna, doma izdelana fiksirna naprava v Jugoslaviji.

Kljub vsem težavam in stroškom je tiskarna začela z delom v teh prostorih maja 1982. leta nam in nam ustrezno dopolnjuje našo kvalitetnejšo ponudbo na domačem tržišču. V letošnjem letu se predvideva potiskanje 555315 komadov brisač ali cca 47000 komadov mesečno.

Tehnološki postopek tiskanja

Pri odločitvi za lastno tiskarno je bil glede maloserijske proizvodnje, velikosti prostorov in specifičnosti tiska brisač osvojen ročni način tiskanja, to je ročno prenašanje šablon od brisače do brisače. Tiskarji delajo na dveh tiskarskih mizah, vsaka je dolga 21 m. Na eni mizi vzporedno napnejo 2 trakova brisač, ki seveda ne smeta biti daljša od 21 m. Dolžino trakov in navitje na valje pripravijo v šivalnici na rezanju po dolžini za vsako barvo posebej. Kor primer: artikel LIZ in MAGI imata v enem traku 20 brisač (dolžina 1 brisače 1.02 m); dva trakova, skupaj navita na valj pa imata 40 komadov, kar ustreza eni nakladi na tiskarski mizi. Trenutno tiskajo v tri ali petbarvenem tisku, za zunanjo uslugo tiskanja poštnih vreč pa je tisk enobarven.

Brisače se na tiskarski mizi poravnajo in napnejo v mejah raportov in označb na mizi, ki so za posamezne dolžine brisač različni. Vsak tiskar si v šablono nalije manjšo količino tiskarske paste, prime šablono, jo nastavi na raporte in s tiskarskim nožem potegne po dnu šablone ter napravi odtis v eni barvi. Sledijo mu še drugi: vsak s svojo barvo za odtis. Po odtisu brisač in barv na obeh mizah pripravijo lesene palice, nanje pripnejo začetek traku in jih dvignejo na stojala nad tiskarskima mizama. Število stojal oz. kavljev je prilagojeno na kapaciteto dnevnega tiskanja. Zadnja dva valja s štirimi trakovi ostaneta ob zaključku izmene na tiskarskih mizah.

Naslednjega dne zjutraj se brisače pobirajo z miz, snemajo s palic, odlagajo na transportne vozove ter sešijejo v neskončni trak za spust skozi fiksirno napravo. Fiksiranje za obstojnost barve pri kasnejšem pranju in trenju se izvede v fiksirni peči pri hitrosti 5 m na minuto in pri temperaturi 150 °C. Fiksirane brisače se nato od-

področju je še vedno veliko neznank in ne obstaja še noben univerzalni model, ki bi urejal to področje. V kolikor bi šlo samo za prerazporeditev obstoječe mase sredstev za osebne dohodke (med živim in minulim delom) ugotovljamo, da to ne ustreza prvobitnemu namenu in predlagamo izplačevanje tega dela osebnega dohodka še naprej na osnovi delovne dobe delavca.

3. S področja dodatkov za živo delo:

Za delo v popoldanskem delovnem času gre delavcu dodatek do 10% predvidene mesečne akontacije osebnega dohodka za živo delo in za polni delovni čas v popoldanski izmeni. S to določbo so odstranjene vse nejasnosti o tem, kdaj delavcu ta dodatek pripada.

4. S področja nadomestil osebnega dohodka:

V pravilniku o delovnih razmerjih je opredeljeno, da pripada nadomestilo osebnega dohodka ne samo delavcem z zmanjšano delovno zmožnostjo, ampak tudi dalevcem s spremenjeno delovno zmožnostjo in delavcem, pri katerih je podana neposredna nevarnost za nastanek invalidnosti.

Predlagamo tri vrste nadomestil in sicer:

- za čas čakanja na prekvalifikacijo oziroma dokvalifikacijo ali za čas čakanja na razporeditev na drugo ustrezno delo

- za čas prekvalifikacije oziroma dokvalifikacije
- zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem ustreznem delu

Nadomestilo OD za čas čakanja na prekvalifikacijo oziroma dokvalifikacijo ter nadomestilo za čas čakanja na razporeditev na drugo ustrezno delo je enako 80% višine OD, ki ga je delavec, pri katerem je bila ugotovljena spremenjena delovna zmožnost ozi-

roma podana neposredna nevarnost za nastanek invalidnosti, v koledarskem letu pred nastankom spremenjene delovne zmožnosti ali neposredne nevarnosti za nastanek invalidnosti, prejel.

Nadomestilo OD za čas prekvalifikacije oziroma dokvalifikacije je enako 100% višine OD, ki ga je delavec, pri katerem je bila ugotovljena spremenjena delovna zmožnost oziroma po-

(nadaljevnje na strani 8)

Predlog stopnjevanja višine nadomestila OD zaradi prerazporeditve na drugo ustrezno delo:

P o g o j			P o g o j		
Delavka 10 let v DO	Delavec 15 let v DO	% nado- mestila	Delavka 15 let skup. del. dobe (5 let v DO)	Delavec 20 let skup. del. dobe (5 let v DO)	% nado- mestila
10 let	15 let	70 %	15 let	20 let	70 %
11 let	16 let	72 %	16 let	21 let	73 %
12 let	17 let	74 %	17 let	22 let	76 %
13 let	18 let	76 %	18 let	23 let	79 %
14 let	19 let	78 %	19 let	24 let	82 %
15 let	20 let	80 %	20 let	25 let	85 %
16 let	21 let	82 %	21 let	26 let	88 %
17 let	22 let	84 %	22 let	27 let	91 %
18 let	23 let	86 %	23 let	28 let	94 %
19 let	24 let	88 %	24 let	29 let	97 %
20 let	25 let	90 %	25 let	30 let	97 %
			in več	in več	100 %
21 let	26 let	92 %			
22 let	27 let	94 %			
23 let	28 let	96 %			
24 let	29 let	98 %			
25 let	30 let	98 %			
in več	in več	100 %			

Pomembna je uigranost tiskarjev

lagajo na transportne vozove in takšne vračajo v razrez in robljenje.

Pri vsakodnevnem tiskanju je zelo pomembna uigranost vseh tiskarjev, ker je delo povezano in drug drugemu

Ivo pri pripravi tiskarske barve

sledijo v zaporedju nanosa barv. Tudi delo ni tako enostavno kot se vidi na prvi pogled, kajti večino delovnega časa je treba potiskati tiskarski nož po dnu šablone, pri tem pa skrbeti za kvaliteto odtisa.

Priprava novih vzorcev in barvnih odtisov (kolorit)

V razvojnem oddelku se pripravi osnutek novih vzorcev za posamezne artikule. Pri izboru vzorca se dodajo še eventualne pripombe za popravek vzorca. Po potrditvi vzorca se v vzorčnem oddelku izdelava povečan osnutek v merilu 1 : 1 v vseh barvnih variantah. S tega osnutka se na prozorni papir preriše vsaka barva posebej. Ti osnutki se nato s posebnim načinom fotokopiranja prenesejo na gazo posamezne šablone. Tiskarska barva se potem prenaša na brisačo samo na tista mesta, kamor je bil prenešen vzorec.

V zadnjem času se tiskarna uspešno vključuje v uslugo tiskanja poštnih vreč za danske pošte, ki jih tesktilna tovarna Induplati izdeluje za danskega naročnika. Tudi to je korak, sicer naše majhne enote, k ustvarjanju boljšega dohodka celotnega kolektiva.

Anka Hubad

(nadaljevanje s strani 7)

dana neposredna nevarnost za nastanek invalidnosti, v koledarskem letu pred nastankom spremenjene delovne zmožnosti ali neposredno nevarnosti za nastanek invalidnosti, prejel. Nadomestilo OD zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem ustreznem delu. Delavec s spremenjeno delovno zmožnostjo oziroma podano neposredno nevarnostjo za nastanek invalidnosti, ki je razporejen na drugo delo, na katerem prejema nižji osebni dohodek, kot ga je prejemal na prejšnjem delu, ima pravico do nadomestila zaradi manjšega dohodka na drugem delu ob naslednjih pogojih:

- da ima delavec najmanj 15 let delovne dobe v TOZD oziroma delovni organizaciji oziroma da ima najmanj 20 let skupne delovne dobe, od tega najmanj 5 let v TOZD oziroma v delovni organizaciji
- in delavka najmanj 10 let delovne dobe v TOZD oziroma delovni organizaciji oziroma da ima najmanj 15 let skupne delovne dobe, od tega najmanj 5 let v TOZD oziroma delovni organizaciji.

Pri določanju stopnjevanja višine nadomestila OD se izhaja iz predpostavke, da ima delavka s 25 leti in delavec s 30 leti delovne dobe pravico do polnega nadomestila.

5. S področja skupne porabe:

Pri delitvi regresa se ne bi upošteval več kriterij otroških dodatkov, ampak bi se regres delil:

- 50% ugotovljenih razpoložljivih sredstev vsem delavcem enako
- 50% pa se deli na osnovi:

a) delavčevega OD v preteklem letu v primerjavi s povprečnim OD/zaposlenega v DO v preteklem letu

b) števila otrok, ki jih delavec preživlja

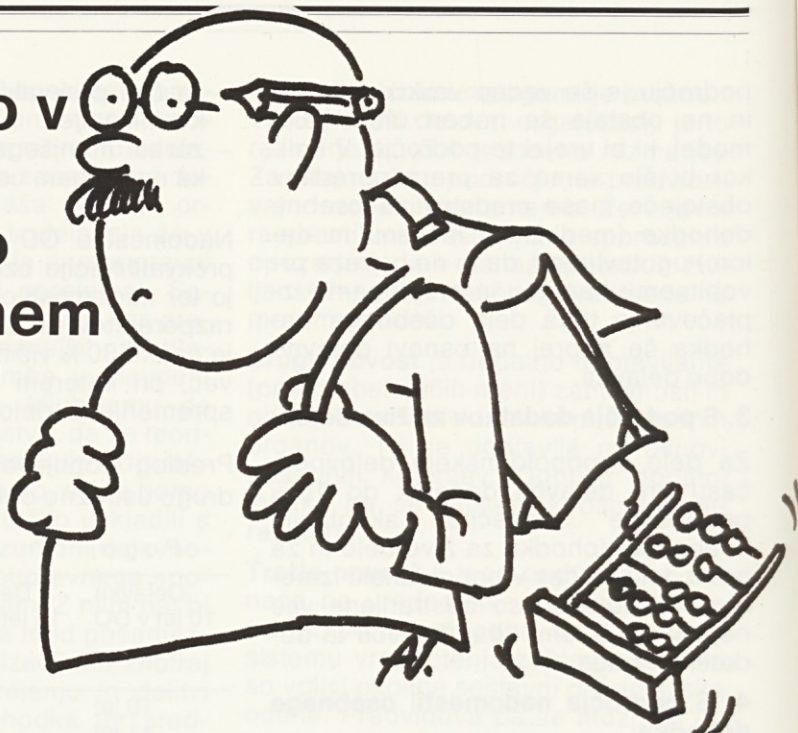
c) pogojev dela – troizmensko delo

Druga bistvena novost oziroma sprememba v novih aktih pa je delitev jubilejnih nagrad za 10, 20 in 30 let delavčeve skupne delovne dobe. Dosedaj so bile v našem samoupravnem aktu nagrade predvidene ob jubilejih samo za leta dela v naši delovni organizaciji. V kolikor se bomo opredelili za nov način izplačevanja nagrad ob delovnih jubilejih, bomo morali dati pri določanju višine teh nagrad večji poudarek letom dela v naši delovni organizaciji.

To so bile samo nekatere bistvene spremembe, ki jih prinaša samoupravni sporazum dejavnosti. V našem pravilniku pa bo potrebno analizirati tudi nekatera druga področja, za katera smatramo, da niso ustrezno urejena (n. pr. stalnost, nadomeščanje, nagrade za počitniško delo, itd.). Pričakujemo in želimo, da bi se v razpravo vključilo čimvečje število delavcev. S tem bi pripomogli k boljшему in pravičnejšemu nagrajevanju po delu in rezultatih dela.

Jana Maletič

Ponovno v šolo po znanje o zaključnem računu?

150. in 151. člen Zakona o združenem delu določata, da delavci TOZD in DSSS obravnavajo in ocenjujejo rezultate svojega dela in poslovanja ter ob koncu poslovnega leta z osebnim izjavljanjem na zborih delavcev odločijo o dokončni delitvi ustvarjenega dohodka.

Poglejmo, kaj nam pomeni izvajanje teh dveh določil zakona v praksi in koliko časa, papirja in razprav je potrebno, preden gospodarsko finančna služba na posebnih obrazcih posreduje rezultate našega poslovanja Službi družbenega knjigovodstva, kamor morajo prispeti do 28.2. po izteku leta, za katerega se ugotavlja poslovanje. Pomembno vprašanje, ki bi ga pri tem izpostavila, pa je, koliko se delavci sploh poglobijo v vsebino zaključnega računa oziroma, ali so dovolj poučeni, da razumejo vse ekonomske in finančne izraze ter na tisoče števil, ki sestavljajo zaključni račun ali pa gre vendarle samo za formalno potrditev le-tega z dvigom rok samo zato, da se zadosti zakonu?

Za začetek samo kratek opis, kako se zbirajo podatki, potrebni za sestavo zaključnega računa oziroma, kako se zaključni račun sploh rojeva:

Priprave za sestavo zaključnega računa se pričnejo že v mesecu oktobru, ko gospodarsko-finančna služba prične s pošiljanjem izpiskov odprtih postavk. To so listine, ki jih pošljemo dolžnikom in upnikom z namenom, da nam le-ti z njimi potrdijo svojo obveznost do nas oziroma našo obveznost do njih (vnaprej plačana, vendar ne dobavljena osnovna sredstva, reprodukcijski material, poslani, vendar neplačani naši izdelki pri kupcih, združena sredstva pri bankah – skratka – gre za vsa naša sredstva, bodisi v denarju ali izdelkih, s katerimi razpolagajo drugi).

Naslednja pomembna faza pri zbiranju podatkov za zaključni račun je letna inventura, s katero se ugotavlja, kakšno je v resnici stanje naših osnovnih sredstev, surovin, materiala, blaga, polizdelkov, gotovih izdelkov, gotovine, vrednostnih papirjev – z eno besedo – vsega, kar se nahaja v delovni organizaciji. To delo sicer opravijo inventurne komisije, vendar od njihovega dela – resničnosti z inventuro ugotovljenega stanja, pravočasnosti popisa in pravilnosti poročila o inventuri – je v veliki meri odvisno delo gospodarsko-finančne službe, ki ugotavlja in razčišča razlike med stanjem, zapisanim v knjigovodskih knjigah z dejansko ugotovljenim stanjem, kajti knjigovodske knjige morajo izkazovati dejansko stanje naših sredstev. Zlasti tisti, ki so sodelovali in sodelujejo kot člani delavskih svetov, vedo, da se v primeru, ko se ugotovi neskladja med popisanim in dejanskim stanjem, na delavskem svetu sprejemajo sklepi o odpisu viškov in manjkov, o skupinskih in osebnih zadolžitvah za določen manjko oziroma poškodbo osnovnega sredstva ali drobnega inventarja, kakor tudi o odpisu istrošenega osnovnega sredstva ali drobnega inventarja, kateri se jemlje iz uporabe. Ko so vsi ti podatki o dejanskem stanju naših sredstev razčiščeni in ugotovljeni, pa se pristopi k sestavi zaključnega računa:

- ugotovitvi **dohodka**, ki ga dobimo, ko odštejemo materialne stroške (stroški materiala, energije, investicijskega vzdrževanja, varstva pri delu, reklame, reprezentance, potni stroški, prehrana, prevozi in podobno) ter amortizacijo

- ter ugotovitvi **čistega dohodka**, ki ga dobimo, ko iz dohodka poravnamo vse davke in prispevke v skladu z zakonskimi predpisi in samoupravnimi sporazumi.

Tako sestavljen zaključni račun nato «obdela» plansko analitska služba in ga opremi z različnimi kazalci in indeksi: primerja realizacijo poslovanja s preteklim letom, s planskimi izhodišči, ki smo si jih zadali za leto, za katerega se ugotavlja zaključni račun in ob tem išče vzroke za razna odstopanja od plana.

Nekajmesečno delo tako rodi pravo podobo zaključnega računa, ki je dozorela za razpravo na strokovnih svetih, družbeno-političnih organizacijah in samoupravnih organih.

Najprej o zaključnem računu razpravljajo strokovni sveti DO in TOZD, kjer strokovni delavci od postavke do postavke analizirajo poslovanje minulega leta, vzroke za razna odstopanja od načrtanega plana, še zlasti tam, kjer so le-ta očitnejša ter sprejemajo zaključke in oceno o celoletnem poslovanju. Ob tem predlagajo tudi ukrepe za izboljšanje poslovanja, njihovi zaključki in ugotovitve pa služijo tudi kot vodilo in smernice pri tekočem delu.

Pred obravnavo in potrditvijo zaključnega računa na zborih delavcev so z njimi seznanjeni tudi odbori delavskih kontrol DO in TOZD, ki kot čuvaji zakonitosti ocenjujejo poslovanje, smotrnost poslovnih odločitev in uporabljenih sredstev ter razpravljajo o drugih vprašanih, ki se nanašajo na poslovne dosežke.

Poročila o poslovanju pa so podana tudi na sejah konference sindikata, izvršnih odborov sindikata in ZK.

Na zborih so delavci obširno seznanjeni s sadovi svojega dela, s problemi, ki so in še spremljajo poslovanje in s predlaganimi ukrepi, kje in kako bo potrebno posvetiti še večjo skrb in pozornost za uspešnejše poslovanje.

Zbori delavcev na osnovi poročila in gradiva o zaključnem računu, ki ga prejmejo z Informatorjem, potrdijo zaključni račun in sprejmejo sklep o razporeditvi dela čistega dohodka za osebne dohodke in skupno porabo (regres, nagrade ob upokojitvi, oktobrske nagrade, jubilejne nagrade, preventivno okrevanje, dotacije sindikatu, mladini, DITTu, gasilcem, vzdrževanje počitniških kapacitet, itd.) v sorazmerju s tem, koliko so prispevali k ustvarjanju dohodka s svojim živim delom in upravljanjem ter gospodarjenjem z družbenimi sredstvi. Del čistega dohodka pa namenijo za izboljšanje in razširitev materialne osnove dela ter za ustvarjanje in obnavljanje rezerv.

Pa poglejmo, koliko časa in papirja je bilo porabljenega za vse te razprave o zaključnem računu za leto 1984 in koliko ljudi je sodelovalo na teh sestankih:

	število prisotnih	pribl. trajanja seje	število ur
Strokovni svet DO	9	3 ure	27 ur
Strokovni svet TOZD Frotir	19	3 ure	57 ur
Strokovni svet TOZD Svila, IO OOS Svila in ZK	10	1 ura	10 ur
Delavska kontrola DO	6	1 ura	6 ur
Delavska kontrola TOZD Frotir	7	1 ura	7 ur
Delavska kontrola TOZD Svila	4	1 ura	4 ure
Konferenca sindikata	8	1 ura	8 ur
IO OS Frotir, DSSS ter ZK			
Frotir in DSSS	26	1 ura	26 ur
Zbori delavcev TOZD Frotir	486	2 uri 15 min.	1093,30 min.
Zbori delavcev TOZD Svila	52	20 min.	15.30 min.
Zbori delavcev DSSS	67	15 min.	16.45 min.
Delavski svet TOZD Frotir	17	20 min.	5.40 min.
Delavski svet TOZD Svila	13	15 min.	3.15 min.
Delavski svet DSSS	13	15 min.	3.15 min.
Skupaj	737		1283,10 min.

Povprečno je tako vsak prisoten na sestanku, kjer je potekala obravnava zaključnega računa porabil 1 uro in 45 minut; v obliki gradiv in Informatorja pa je bilo med delavce razdeljenih 6497 listov papirja.

In kakšne sadove rodijo vsi ti sestanki in kupi papirja, razdeljeni med zaposlene?

Če izvzamemo strokovne svete, kjer vodilni in vodstveni delavci skozi «lupo» strokovno in kritično ocenijo dosežene poslovne rezultate in predlagajo potrebne ukrepe za odpravo slabosti in ovir k boljšemu poslovanju, lahko ugotovimo, da v kakovosti obravnav ne napredujemo. Zadovoljni smo z razlagami o situaciji in problematiki v preteklem poslovnem letu, zato sestanki, zlasti pa to velja za zore delavcev, potekajo nemo, brez diskusij, vprašanj in predlogov k danim poročilom. Na nezainteresiranost do obravnav zaključnega računa kakor tudi periodičnih obračunov kažejo tudi podatki, da se na teh sestankih nemalokrat srečujemo z vprašanjem sklepčnosti. Res je, da pri predlogu zaključnega računa ni mogoče kaj bistvenega spreminjati v delitvi dohodka, saj so nam obveznosti iz dohodka že z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori predpisane in tako dejansko odločamo le še o delitvi tistega dohodka, ki ostane v delovni organizaciji za osebne dohodke in razširitev materialne osnove dela. Zato pa bi bilo toliko pomembnejše, da namesto formalnih razprav vsebinsko pristopimo k razpravam o uspešnosti poslovanja – kako v bodoče gospodariti, da bi dosegli napredek v poslovanju, kako znižati stroške in s tem vplivati na nižjo rast cen, doseči stimulativnejšo delitev osebnih dohodkov in zaustaviti padanje realnih osebnih dohodkov ipd. Žal pa do takšnih razmišljanj prihaja samo v strokovnih krogih.

Zakaj tako? Povprašala sem nekaj delavcev, kaj menijo o obravnavah zaključnega računa, zakaj ni nikakršnih vprašanj in predlogov in kako naj bi bila poročila o doseženih rezultatih podana, da bi ustvarila vzdušje za kvalitetnejše razprave.

Repanšek Slavi: Iz gradiva, ki ga prejmemo za obravnavo zaključnega računa se ne najdemo kaj dosti, pač pa več zvemo od poročevalcev, čeprav je tudi to odvisno od tega kdo poroča. Nekateri samo preberejo gradivo ki je že objavljeno Informatorju, drugi pa nas z doseženim poslovnim uspehom seznanijo na bolj domač, razumljivejši način. Zakaj ni razprav? Zato ker nismo dovolj strokovno podkovani, da bi lahko sodili o uspešnosti oz. manj uspešnosti poslovanja in reševali nastale težave pri poslovanju ter predlagali ustrezne ukrepe. To rajši prepuščamo strokovnim delavcem.

Perčič Tončka in Gladek Marjan: Neposredni proizvajalci ne razumejo v takšni meri zaključnega računa, da bi se lahko spuščali v razprave, zato so rajši tiho. Tuji so jim razni strokovni izrazi in primerjave rezultatov poslovanja s planom oz. realizacijo preteklega leta v indeksih. Če so ti izrazi že v pisni obliki neizogibni, potem naj se jih vsaj v ustnih poročilih poskuša delavcem obrazložiti.

Zaključni račun bi moral biti v delovnih enotah, kjer ni toliko strokovnih delavcev, prikazan na preprost način, ne toliko v indeksih in procentih. Delavcem bi bilo potrebno povedati, koliko dohodka smo ustvarili, s kakšnimi stroški, kakšne so obveznosti do širše družbene skupnosti in koliko nam v končni fazi ostane za naše potrebe ter kako in v kakšni višini se bodo ta sredstva razdelila za posamezne namene kot so osebni dohodki, prehrana, počitniške kapacitete, preventivno okrevanje, reševanje stanovanjskih problemov, razne nagrade itd. Če bi ljudje vedeli koliko nas n.pr. stanejo vzdrževalna dela počitniškega doma na Rabu ter obratovanje v času sezone, bi se verjetno vprašali, ali ne bi bilo bolj smiselno dom na Rabu prodati in v kakšni drugi obliki omogočiti delavcem letovanje na morju.

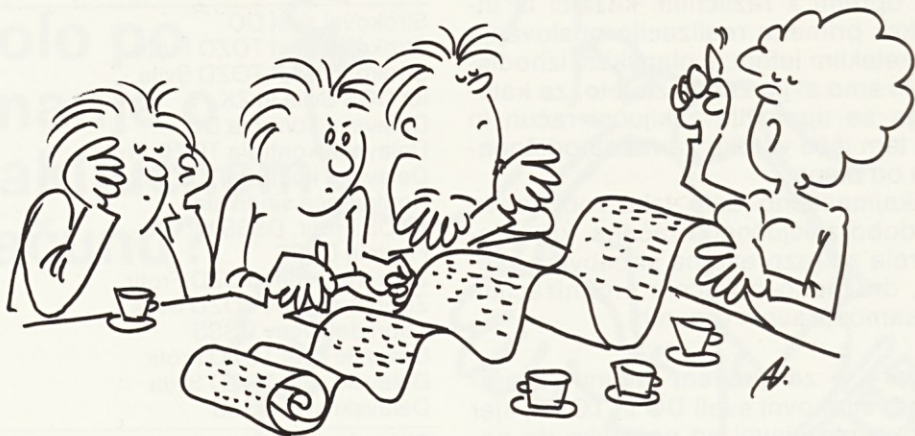

Sicer pa nam tudi ni jasno, kako se lahko sploh primerjajo rezultati poslovanja v letu 1984 z letom poprej z ozirom na velika gospodarska nihanja in nenehno spreminjanje zakonodaje na področju finančne in prodajne politike. Zato bi bilo potrebno v zvezi z doseženim dohodkom seznaniti ljudi, koliko je povečanje dohodka odraz večje proizvodnje, boljšega dela, zmanjšanja stroškov, koliko pa zgolj rezultat povišanja cen naših izdelkov.

Podane bi morale biti tudi obrazložitve za posamezne odstopanja od začrtanih poti v začetku poslovnega leta in konkretni predlogi, kje in kako bi lahko poslovanje izboljšali. Vedno pogosteje govorimo o potrebi zniževanja stroškov na vseh področjih, zato bi morali večkrat preko internega glasila seznanjati delavce o ceni raznih reprodukcijskih materialov in surovin, saj se ne zavedajo, koliko vse to stane in imajo zato nemalokrat slab odnos do tega.

Cafuta Anton: Gradiva za obravnavo zaključnega računa so preobširna, saj terjajo kar precej časa, če hočeš dobiti vsaj okvirno sliko poslovanja. Večkrat se tudi ne znamo razlagati pomena in vsebine vseh ekonomskih pokazateljev, števil in indeksov, ki se porajajo ob zaključnem računu. Prednost delavcev naše temeljne organizacije je v tem, da se z ozirom na manjše število zaposlenih vsi med seboj poznamo in smo si nekako bolj blizu kot v drugih enotah, zato ni nikakršnih zadreg in ovir, da ne bi vprašali o določenih zadevah, ki nam niso jasne. Pri obravnavah rezultatov poslovanja, vsaj za odbor delavske kontrole lahko trdim, da je na teh sestankih kar precej pestro. Dovolj je razprav, kako izboljšati kvaliteto proizvodnje in s tem zagotoviti večji prihodek, kje in kako bi lahko še kaj prihranili in vsaj nekoliko znižali nenehno naraščajoče stroške. Zlasti nas čelvelj žuli, ko govorimo o energiji. V šestnajstih letih moje zaposlitve v Svilanitu smo ob zaključnem računu vedno ugotavljali sorazmerno dobre poslovne uspehe, bojim pa se, kako bo v bodoče, saj se mi zdi plan za leto 1985 precej napet in ga bo zelo težko realizirati.

Jeglič Jožica: Menim, da vsaj 90% ljudi ne razume gradiva o zaključnem računu in ga zato tudi ne berejo. Zanima jih predvsem ali bomo delili kaj dobička in koliko bomo povišali osebne dohodeke. Ob tem pa se verjetno ne zavedajo, da je dohodek potrebno najprej ustvariti, da ga potem lahko razdelimo za posamezne namene – tudi za osebne dohodek. Zato bi bilo mogoče smiselno, da bi enkrat ljudem prikazali celotno shemo – od pridobivanja do delitve ustvarjenega dohodka, saj je le-ta rezultat našega skupnega dela. K obravnavi zaključnega računa bi morali pristopiti ravno na takšen način kot doma, ko ugotavljamo, kam bomo potrošili naš mesečni osebni dohodek, ali smo ga smotrno razporedili za posamezne potrebe, kje bi lahko kakšen dinar privarčevali in za katere potrebe bomo namenili naš prihranek. Vendar pa v delovni organizaciji takšne analize prepuščamo zgolj strokovnim delavcem, češ, saj je to njihova delovna dolžnost. Res je, da so strokovni delavci odgovorni za pravičen in pravočasen prikaz podatkov o zaključnem računu, kako in kam pa bomo namenili tisti del dohodka, ki ostane v delovni organizaciji pa je pravica in dolžnost, o kateri bi morali razmišljati vsi. Vzroke za ne-

aktivnosti delavcev pri obravnavi doseženih poslovnih rezultatov gre verjetno iskati v tem, da so gradiva kljub večkratnim pripombam še vedno preveč strokovna in preobsežna. Na drugi strani pa je v zavesti ljudi zasidrano tudi mišljenje, da ni možno ničesar, kar je predlagano, spremeniti.

Iz pogovorov s sogovorniki sem tako lahko izluščila, da je vzroke za pasivnost in nezainteresiranost delavcev do obravnav zaključnega računa iskati v nepripravljenosti, da bi kot delavci upravljalci ocenili sadove svojega dela, kar pa je v precejšnji meri povezano s preobširnimi in strokovno prezahtevnimi gradivi, ki so delavcem nerazumljivi.

Obveščenost oziroma informiranost delavcev je eden bistvenih pogojev za uspešno izpolnjevanje samoupravljalške funkcije, za dosego boljših delovnih in poslovnih rezultatov ter pripravljenosti, da se vključujejo v reševanje nastalih problemov, zato ni vseeno, na kakšen način in v kakšni obliki jim je ta informacija podana. Osnovno vprašanje, ki se ob tem postavlja je, ali so ljudje sploh sposobni dojeti informacije, ki največkrat zahtevajo veliko strokovnega znanja. Vendar pa so se delavci že 1950 leta odločili, da bodo «vzeli» v svoje roke ne samo delo, temveč tudi upravljanje tovarn in odločanje o pogojih in rezultatih svojega dela, zato tega ne bi smeli pozabiti zlasti tisti delavci, ki pripravljajo strokovne predloge in bi se morali v podajanju takšnih informacij spustiti stopničko ali dve nižje k preprostejši in razumljivejši besedi.

To je ena plat obravnave zaključnega računa, kaj pa o tem menijo strokovni pripravljalci gradiv?

Sitar Marija: Če bi bila poenostavitev zaključnega računa možna, bi bili tega gotovo najbolj veseli delavci v računovodskih službah. Ne samo, da moramo vskladiti pomožne (analitične) evidence z glavno knjigo, kot tudi glavno knjigo z dnevnikom, moramo sestaviti zaključni račun na podlagi številnih zakonov, uredb, pravilnikov, dogovorov, samoupravnih aktov, številnih

sprememb predpisov. Tako ugotovljeno stanje sredstev in njihovih virov ter ugotovljeni izid moramo izkazati na predpisanih obrazcih. Čeprav vemo, da je jugoslovanski ekonomski sistem eden najbolj zapletenih, nimamo nobene moči karkoli spremeniti. Z zakonom o združenem delu je določena pravica in obveznost delavcev, da nenehno spremljajo rezultate svojega dela in rezultate poslovanja OZD. Pri tem ima še poseben pomen kritično obravnavanje rezultatov gospodarjenja na podlagi podatkov o letnem zaključnem računu. Namen tega je predvsem v racionalnem odločanju o dohodku, ugotavljanju dosežkov in slabosti in v sprejemanju potrebnih ukrepov. V 150. členu Zakona o združenem delu je določena tudi konkretna obveza za predložitev informacije in poročila poslovnega organa ob periodičnem oz. zaključnem računu. Razen podatkov in kazalnikov morajo strokovne službe pripraviti tudi pismeno poročilo o gospodarjenju in poslovanju.

Za pravilnost podatkov in za strokovne ocene na katerih temeljijo predlogi in informacije ter za pravočasno predložitev odgovarja poslovodni organ in ustrezna služba, ki ji je priprava zaupana. Zavedam se, da se delavci pri izvajanju svojih samoupravljalških funkcij srečujejo z različnimi ekonomskimi kategorijami, ki jim jih posamezni strokovni delavci pogosto tudi ne moremo enostavno pojasniti, bodisi zaradi zapletenosti samih kategorij, pomanjkljivih pedagoških sposobnosti in pomanjkanja časa pri rokovno vezanem sprejemanju poslovnih in samoupravnih odločitev.

Ne glede na to, da skrbimo za dopolnilno izobraževanje samoupravljalcev sem pripravljena v obliki, ki bi jo delavci predlagali, poenostavljeno prikazati in tolmačiti osnovne ekonomske kategorije, saj le osnovni pregled nad celoto medsebojno povezanih ekonomskih kategorij zagotavlja možnost celovitega odločanja o rezultatih svojega in družbenega dela.

Za razumevanje vsebine zaključnega računa se bomo morali torej potruditi vsi – na eni strani strokovni delavci s pripravo čimkrajših in razumljivejših poročil in na drugi strani delavci, ki naj bi bili pripravljeni sprejeti ponudeno pomoč za lažje razumevanje zapletenih ekonomskih izrazov.

Mija Senožetnik

Mladi na začetku delovne poti

V Svilanitu imamo radi mlade in mladi imajo radi nas, saj v poletnem času, v počitnicah «preplavijo» in prijetno poživijo našo delovno organizacijo. Eni pridejo na počitniško delo, drugi na prakso v sklopu njihovega učnega programa, tretji opravljajo pri nas pripravniško prakso po zaključenem šolanju in za mnoge izmed njih se je pri nas še našlo stalno ali vsaj začasno delovno mesto.

Letos smo se srečali prvič s pripravnički iz usmerjenega izobraževalnega programa.

Tako srečujemo med delavkami v naši gospodarsko finančni službi Brolih Natašo in Volkar Renato, obe z zaključeno 5. stopnjo izobraževanja.

Nataša, ki je že opravljala obvezno prakso v drugi delovni organizaciji, zna še posebno ceniti prijetno vzdušje v naši delovni organizaciji. Med prijaznimi trenutnimi sodelovkami se dobro počuti, povsod sliši prijazno besedo, nasvete, navodila, vzpodbude. Zanimivo in raznoliko delo zahteva dosti natančnosti in zbranosti. Njena velika želja je ostati v Svilanitu. Upa, da se bo do preteka njene pripravniške dobe našel kakšen «prostoriček» tudi za njo. Z nagrado za svoje delo je zadovoljna.

Renata se je tudi dobro vključila v delovni ritem Svilanita. Prvi mesec njenega dela v Svilanitu jo je popoldne kdaj pa kdaj doma za kakšno uro premagal spanec. Kmalu pa se je navadila novega načina življenja in sedaj je ne muči več utrujenost in lahko popoldneve izkoristi celo za študij. Sodelavke ji rade razložijo vse potrebno v zvezi z njenim delom, ji dajejo navodila in jo vodijo pri delu. Zelo rada opravlja razne naloge v gospodarsko finančni službi, knjiži na terminalu in podobno. Z nagrado je zadovoljna, porabila jo bo za šolnino, ker namerava študirati ob delu.

V šivalnici in v konfekciji vidimo tudi dosti novih, mladih obrazov: Pančur Tončko, Pestotnik Ivanko, Hribar Marto, Glavač Vesno, Narat Jano, Brežnjak Fani, Hlastec Metko, Klemenc Romano.

Tončka je prišla v Svilanit iz Tekstilne obrtne šole in je z zaključnim triletnim šolanjem dobila naziv tekstilni obrtni konfekar. Takoj na začetku najinega pogovora je Tončka omenila, da kljub naslovu obrtni konfekar ne bi mogla takoj po zaključeni šoli samostojno opravljati svojega poklica. V šoli so imeli dve leti enak program kot vse druge usmeritve. Šele v tretjem letniku so se začeli več ukvarjati s stroko. Dvakrat tedensko so imele prakso, kjer so se učile krojiti in šivati. Šivale so tako imenovano vajenico,

ovratnike, manšete, gumbnice in druge osnovne elemente. Pozneje so si zašile tudi kakšno krilo, predpasnik ali bluzo.

Tu v Svilanitu mnogo znanja, ki ga je dobila v šoli trenutno ne uporablja. Takoj pa je opazila, da ji manjka prakse v šivanju. V šoli so imeli le 12 ur prakse tedensko. Žal pa nima niti vsaka učenka svojega stroja. Tako sploh ne morejo pridobiti dovolj spretnosti v šoli in je pripravniška doba resnično potrebna. Sedaj robi brisače po širini in kljub temu, da je že januarja končala šestmesečno pripravniško dobo

da bi čimprej dosegla zadosti spretnosti, da bi premagala težave, ki ji še sedaj povzročajo razprto šivane obešanke ker zanje porabi več časa, in bi dosegla normo.

Zelo je bila razočarana, ko je dobila prvi osebni dohodek, namenjen pripravnici. Dobila je namreč mnogo manj od začetnic, ki so prišle na isto delovno mesto iz osemletke, torej brez kakršnekoli strokovne izobrazbe. Sedaj nima več pripravniške plače, zato se tem bolj trudi, da bi dosegla, ali se vsaj čimbolj približala postavljenim normi.

Delo ima rada in šivanje ne bi zamenjala za nobeno drugo opravilo.

Ivanka je prišla v Svilanitovo šivalnico naravnost iz Tekstilne konfekarne šole že v juliju 1984. Zelo rada šiva. Med šolanjem si je kupila šivalni stroj. V drugem letniku šolanja si je zašila že prvo poletno obleko. V šoli so imeli le 12 ur prakse vsak teden in to je mnogo premalo, da bi dobila nekaj več spretnosti za šivanje. V šivalnici sicer ne bo potrebovala vsega znanja, ki ga je dobila v šoli za konfekarje, žal pa je pri tem šolanju dobila premalo vaje, kar jo sedaj zelo moti. Sprva je v šivalnici pakirala brisače, nato je šivala trak na brisače, od prvega marca pa robi brisače po širini. Ker nima dovolj vaje, še ne dosega norme. Upa, da bo kmalu dosegla potrebno brzino in kvaliteto. Saj si je postavila za cilj doseči normo, do katere ji sedaj manjka le še nekaj komadov.

Brolih Nataša

Voljkar Renato

in opravila pripravniški izpit, ne dosega norme. Z delom je dobro seznanjena, saj se instruktorica kar dosti ukvarja s pripravnicami. Delovna faza, ki jo opravlja, se ji zdi lahka. Trudi se,

Nekoliko bolj zamudno je šivanje razprtih obešank in robljenje brez robljence. Zelo naporno je tudi robljenje manjših brisač, ker je zanje potrebno veliko krajših, a hitrih gibov z rokami.

Pančur Tončka

Zadovoljna je s pripravniško dobo, ki ji daje možnost uvajanja v delo, spoznavanje proizvodnje, predvsem pa možnost izpopolnjevanja s praktičnim delom. Le z nagrado za pripravnike se ne strinja. Ne zdi se ji logično, da dobi praktikant z zaključeno 4. stopnjo v usmerjenem izobraževanju z določeno mero teoretičnega znanja in z nekaj prakse precej manjšo nagrado za delo kot neuke začetnice z zaključeno osemletko, ki šele na delovnem mestu prvič sedejo za stroj.

Marta je morala po zaključeni osemletki še pol leta čakati, da je dopolnila 15 let, to je starost, ki je pogoj za zaposlitev. Ker ni čutila nobene želje za nadaljnje šolanje, saj že v osemletki ni rada sedla za knjigo, se je želela čimprej zaposliti, da bi prišla do svojega denarja. Ker živi v njenem sosedstvu nekaj delavk iz Svilanita in je od njih slišala o Svilanitu same pohvale, si je želela delati v tej delovni organizaciji in želja se ji je kaj kmalu tudi uresničila.

Že od nekdanj jo je veselilo šivanje. Sama ima tudi šivalni stroj in zna marsikaj zašiti. Zato je bila presrečna, ko je v Svilanitu dobila delovno mesto v konfekciji. Tu je najprej čistila plašče, potem pa je le prišla na zaželjeno delovno mesto – šivanje. Najprej je šivala pasove. Instruktorica ji je dala potrebne napotke in ji tudi pokazala način šivanja. Po prvih poizkusih je ukrotila stroj in šivi so kmalu stekli lepo naravnost. Potem je robila žepe, sestavljala kapuce in rokave. Večkrat mora kakšno malenkost popraviti, ampak zdaj to še ni zaskrbljujoče, saj ima pred sabo še velik del uvajalne dobe, da se bo lahko v šivanju še primerno izurila. Sedaj zašije v osmih urah 300 pasov, za izpolnitev norme pa jih bo morala sešiti 400. Upa, da

bo ob koncu uvajalne dobe to tudi dosegla. Po treh tednih v Svilanitu je doživela prvi plačilni dan, ko je vsa srečna dobila tisto, vsem znano, s številkami popisano papirnato vrečko. Na njej se je blestela številka 23000 ... Takšna nagrada jo vzpodbuja, da se v času uvajanja še bolj trudi, ker ve, da bodo te številke po preteku uvajalne dobe odvisne od njenega delovnega uspeha, saj ne želi, da bi se ta številka z njene prve «kuverte» kdaj zmanjšala.

Tudi **Vesna** je prišla v konfekcijo iz osemletke. Z delom je začela tik pred koncem minulega leta. Želela se je šolati na Tekstilni šoli v Ljubljani. Ker je bila šola prenapolnjena, so Vesno preusmerili na usnjarsko šolo. Vesne šolanje na tej šoli ni veselilo, zato je decembra prenehala s šolanjem in se odločila za delo. Doma ima šivalni stroj, za katerega je že od nekdanj rada

Hribar Marta

Glavač Vesna

Breznjak Franciška

sedla in si kakšno malenkost sešila. Zaradi veselja do šivanja si je Vesna neizmerno želela priti v Svilanit. Želja se ji je 24. decembra 1984 izpolnila. Prišla je v konfekcijo in pričela najprej s čiščenjem plaščev. Samo prvi teden so jo nekoliko bolele noge, saj je pri tem delu osem ur stala na nogah. tega dela se je hitro navadila in je ni prav nič dolgočasilo. Najsrečnejša je bila, ko je slednjič smela sestri za šivalni stroj. Pričela je s šivanjem pasov, ko je to delo osvojila, so jo premestili še na druge faze šivanja. Šivala je vrečke, zatrjevala rokave ... Instruktorica ji je vedno vse načine šivanja razložila in tudi pokazala. Trudi se, da bi čimprej dosegla normo. S svojo prvo plačo je bila zelo zadovoljna.

Jana je sicer galanterijski tehnolog, ker je zaključila triletno galanterijsko šolo. Žal v svoji stroki ni dobila dela in

zato je kar rada prišla v Svilanit. Že od nekdanj rada šiva in doma sebi in bližnjim znancem marsikaj sešije. Po enem tednu čiščenja plaščev, je pričela šivati pasove. Pri tem delu je spretna, saj že dosega normo ali jo včasih celo preseže. V Svilanitu se dobro počuti in z osebnim dohodkom je zadovoljna, kljub temu pa išče zaposlitev, kjer bi lahko delala v svoji stroki:

Fani je prišla v Svilanit 26.3.1985 s konfekcionarske šole. Poleg tega, da je imela v šoli dvanajst ur prakse tedensko, se je v šivanju urila že doma, ker je vedno rada kaj šivala. V Svilanit je bila sprejeta za določen čas, ker nadomešča odsotno delavko. To ni njeno prvo srečanje s Svilanitom, prej je prihajala k nam na počitniško prakso. V začetku službovanja je zjutraj

Hlastec Metka

težko vstajala tako zgodaj, pa tudi nato se je kmalu spet privadila.

Metke študij in sedenje za knjigami niso posebno pritegnili, zato se je po zaključeni osemletki rada odločila za Svilanit. Zelo rada šiva in to je bil tudi eden izmed glavnih motivov pri izbiri dela. Po preizkušnji pri čiščenju plaščev je za strojem hitro napredovala in šivala različne faze od sestave kapuce, šivanja vrečk, sestavljanja do robljenja ... Žal ji še ni uspelo, da bi dosegla normo, posebno pošivanje se ji zdi težko. Z osebnim dohodkom je zadovoljna in upa, da ga bo z doseganjem norme še povečala. Metka je med počitnicami že delala v Eti, kjer ni bilo tako dobrih delovnih pogojev, zato tem bolj ceni to, da je dobila delovno mesto v Svilanitu.

Romana je končala na tekstilni šoli modelarsko smer. Šolala se je na tekstilni šoli v Ljubljani in nato še v Mariboru. V šoli so imeli praktično delo dvakrat tedensko. Krojenje in priprava krojev jo bolj veseli kot šivanje. V šoli pa se je naučila vsega. V Svilanitu bo opravila najprej 6 mesečno pripravniško dobo točno po določenem programu. V oddelku konfekcija bo delala na vseh fazah, da bo dobila spoznanja vse delo. Nazadnje bo prišla še v modelarno, kjer bo delala tisto, kar jo najbolj veseli. Upa, da bo lahko ostala v Svilanitu, kjer ji je zelo všeč. Na zgodnje vstajanje se je že navadila, do službe se pripelje z avtobusom. Pripravniška plača res ni posebno stimulativna, ampak Romana ve, da je to le prehodno obdobje in da se ji po opravljeni pripravniški dobi obeta boljši zaslužek.

Instruktorica Sitar Olga ima za seboj že več generacij, ki jim je odkrivala skrivnosti šivanja. V svoji praksi je ugotovila, da nudi šola v usmerjenem izobraževalnem sistemu učenkam premalo možnosti za praktično delo. Mnoge, ki doma nimajo svojih šivalnih strojev, pridejo na delovno mesto skoraj nevedne šivanja. Tako ne more pripravnice samo uvajati v delo, ampak mora mnoge izmed njih učiti osnovnih stvari o šivalnem stroju in o šivanju. Seveda pa so med pripravnicami tudi izjeme, ki jih je k stroju že v rani mladosti usmerilo veselje do šivanja, želja do ustrvarjanja. Te se hitreje seznanijo z delom v konfekciji, laže osvojijo razne načine šivanja in se hitreje približajo normi brez razlike če so to absolventke tekstilne šole ali pa samo osemletke.

Večina mladih se v Svilanitu dobro počuti. Upamo, da z odprtimi očmi in ušesi osvajajo znanje in izkušnje starejših sodelavcev in da bodo tukaj začetno pot uspešno nadaljevali.

Doplihar Alenka

Iz dela DPO in društev

Red in disciplina v delovni organizaciji

V okviru programa ukrepov gospodarjenja v letu 1985 in njegove realizacije je bilo povdarjeno tudi vprašanje reda in discipline v delovni organizaciji.

Pri obravnavi te problematike na strokovnih svetih delovne organizacije in TOZD smo ugotovili, da je potrebno z aktivnejšim odnosom do tega doseči izboljšanje stanja in odpravo nekaterih slabosti.

Očitno je, da kršitev delovnih obveznosti ne evidentirajo povsod in da se je evidentiranje kršitev v večini primerov omejilo samo na uradno ugotovljene zamude in privatne izhode. Nekateri vodje enot in služb kljub opozorilom v preteklosti niso oddajali evidenčnih listov o kršitvah delovnih obveznosti.

S pravilnikom o odgovornosti za kršitve delovnih obveznosti in določili o pavšalni odškodnini smo nekatere kršitve točkovali s 50 točkami in te predstavljajo večje odstopanje od dogovorjenega reda v delovni organizaciji. Pri posameznih delavcih so se takšne kršitve pojavljale, pa zaradi njih niso nosili nobenih posledic, vodjem dela pa se je takšno evidentiranje upiralo in teh kršitev niso evidentirali. Poleg tega pa je dosedaj veljavna meja števila doseženih točk posameznikom omogočila izkoriščanje nekaterih ugodnosti, kot so n.pr. privatni izhodi, saj je bil možen tudi 3-kratni izhod iz DO po pol ure in ta v kršitvi ni bil sankcioniran, čeprav je bil delavec odsoten kar 1 uro in pol in je imel to tudi plačano. Privatni izhod s pripisom točk in odbitkom ur pa so si nekateri razlagali tudi kot možno odsotnost po več ur.

Pri vzdrževalni enoti se ugotavlja tudi velika službena odsotnost vzdrževalcev zaradi nabave materialov. Za takšen obseg izhodov pa ne more biti opravičila, če bi imeli urejeno naročanje materialov. V nujnih primerih naj bi materiale nabavljali le določeni delavci, ne pa skoraj vsi ali pa tisti, ki jim ustreza izhod iz lastnih interesov.

Pri posameznih delavcih pa se ugotavlja prekomerna družbeno politična odsotnost, ki je odraz sprejema prevelikega števila funkcij oziroma opravljanja teh med delovnim časom. Zaradi tega se ocenjuje, da je potrebno družbeno-politično delovanje omejiti na sprejemljivo raven, ob izrednih primerih pa naj o daljši odsotnosti z dela zaradi opravljanja družbeno-političnih funkcij odloča delavski svet.

Pri posameznikih in v nekaterih skupinah je še vedno prisotno uživanje alkohola na delovnem mestu ali pa ob priliki izhodov iz delovne organizacije. S poostreno kontrolo prihodov v delovno organizacijo je sicer možno do neke mere preprečiti vnos alkohola. Žal pa v prizadevanjih in v borbi proti alkoholizmu vodje dela niso dosledni in večkrat ustrezno ne ukrepajo. S toleriranjem alkoholizma povečujemo nevarnost za nastanek poškodb pri delu in se tako tudi sami izpostavljamo, poleg tega pa sodelavcem omogočamo propadanje zdravja, saj alkoholiki – bolniki niso v naši delovni organizaciji tako redek pojav, kar nekaj delavcev pa je na seznamu potencialnih kandidatov, da to postanejo. Za to pa smo poleg vodij dela odgovorni tudi njihovi sodelavci, ki jim to omogočamo.

V razpravi o redu in disciplini smo tudi ugotovili, da se občasno pojavlja velika odsotnost vodstvenih in vodilnih delavcev in da takrat pridejo še bolj do izraza posamezne kršitve v določenih sredinah.

Pogosto se na kršitve reda in discipline opredeljujemo načelno in opozarjamo na tuje napake. Ob obravnavanju te problematike naj velja načelo, da bodimo konkretni. Ugotovljamo neprimeren odnos vodilnih in vodstvenih kadrov ter vodij dela, ki se v primerih nediscipline raje odstranijo kot da bi ustrezno ukrepali. Tako so se letos na pustni torek sprehajale po naših obratih pustne šeme in to ne samo v času malice! Za osmi marec veselo vriskanje med delovnim časom sigurno ni bilo dokaz za delovno praznovanje tega dne. Žal se je v zvezi s tem praznikom omenjalo celo pijančevanje v naši delovni organizaciji. Vodje dela na te pojave niso reagirali, niti niso pogrešili svojih delavcev, ki jih ni bilo na delovnih mestih.

Katere delavke lahko med delovnim časom sprejemajo obiske in se pri vratarnici zadržujejo dlje časa v razposajenem razpoloženju, mraz jim preganjajo tople roke obiskovalcev,

Slavje v dolini skakalnic

Dolina skakalnic pod Poncami – Planica – je letos praznovala svojo 50-letnico. Sredi marca jo je slovesno proslavila z osmim svetovnim prvenstvom v smučarskih poletih, ki so se rodili prav v Planici. Planica. Beseda, ki ima poseben zven v Jugoslaviji, Sloveniji in svetu. Za Jugoslavijo in Slovenijo Planica pomeni simbol pripadnosti – ne samo smučarskemu in skakalnemu športu posebej, temveč precej več. Marsikdo po Planici pozna Slovenijo in Jugoslavijo.

Ves začetek leta je bil v znamenju Planice, v znamenju proslav in spominov na 50 let prireditve v tem prelepem kotičku Slovenije – v dolini skakalnic. Ni ga med nami, ki si ne bi želel vsaj enkrat popeljati v ta čudoviti svet pod Poncami. Tako smo se tudi Svila nitovci skupaj s Svitom in mladinsko organizacijo, kot organizatorjem podali na eno izmed tekem v smučarskih poletih! Že zgodaj zjutraj smo se odpravili na pot in sprva je kazalo, da nam vreme ne bo kaj prida naklonjeno. Toda bolj smo se približevali svojemu cilju, bolj so se megla in oblaki umikali v višave in tu pa tam je že posijalo sonce. Na celi poti je bilo v avtobusu prijetno vzdušje in polno ugibanj, ali bo danes Planica spet rekorderka, še bolj, ker je bil prejšnji dan zabeležen nov svetovni rekord 191 m Finca Matti Nykaenena.

Na prireditveni prostor smo prispeli med prvimi, tako da si ni bilo težko zagotoviti najboljše položaj za spremljanje tekme na prenovljeni velikanki, na objektu, ki že ob pogledu od spodaj kaže svoje velike dimenzije; ob katerem smo čakali na start prvih «Planinskih orlov», korajžnih mladih fantov iz celega sveta. Čudovit je bil pogled na množice gledalcev ob izteku letalnice, ki so medtem že do zadnjega kotička zapolnili ves razpoložljivi prostor.

Tekma se je začela in ob vsakem poletu z mostu velikanke nam je zastajal dih in postavljalo vprašanje, kakšna je daljava. Vsi poleti so bili lepi, dolgi, varni in so se tekoče odvijali. Vzdušje je bilo enkratno, še posebej, ker si je vsakdo od nas po malem privezal dušo, malo zaradi mraza, več pa tudi zaradi veselja, ki nam ga je naredil ta neprekosljivi Matti s poletom 190 m.

Na koncu tekme je bilo slavje na višku, dolina pod Poncami je grmela, doživela je še eno veličastno prireditev, ki bo vpisana v zgodovino športa. Da, zopet je ta naša Planica rekorderka, ne samo v poletih, marveč tudi po naši privrženosti z rekordnimi obiski celotne prireditve. Čeprav smo dolgo čakali na odhod, je bilo v vseh nas veselje in želja, da se ponovno dobimo na tem mestu.

Marjana Šuštar

norma pa je najbrž tako «ohlapna», da bodo do večera še vse zamujeno nadoknadile? In kaj imajo opraviti naši delavci v vratarnici? Mimoidoči opazovalci pa si morda veselo razpoloženje pri Svilanitovi vratarnici razlagajo s praznovanjem plačilnega dne?

Le kje je bil ta čas naš dežurni?

Za večino delavcev Svilanita delovna disciplina ne predstavlja posebnega problema, celo izboljšali bi jo lahko. Kar nekaj rezerve imamo zaradi predčasnega odhajanja z dela in prepoznega prihoda na delo, zaradi pitja kave, ki je razvada in posameznikom vzame preveč delovnega časa. Velikokrat že lastno razmišljanje o teh problemih ali primerno opozorilo sodelavca ali vodje dela zadostuje, da opusti te razvade ali jih omeji na za to določen čas. Pri posameznikih, ki jim je lastno počutje več kot pa naša skupno dogovorjena načela in opozorilo ne zadošča, so potrebne sankcije. Od našega dela pa so odvisni tudi naši rezultati dela in seveda tudi osebni dohodki.

Izboljšanje reda in discipline zato ne more biti samo stvar posameznika, temveč vseh nas, sankcije pa so potrebne le tistim, ki jim normalna beseda ne zaleže.

Za izboljšanje stanja se bo delavskim svetom predlagal sprejem naslednjih ukrepov:

1. Zaradi manjšega evidentiranja kršitev delovnih obveznosti kot je bilo pričakovati ter večjega učinka kazni za težje kršitve se predlaga sprememba lestvice in sicer:

ocena 7
do 40 točk minus 0 točk = isti OD
ocena 5
41 do 80 točk minus 6 točk = minus 3% OD
ocena 3
nad 81 točk minus 12 točk = minus 5% OD.

2. Privatni izhod nad 1/2 ure se točkuje z 20 točkami in ena ura obračuna kot neplačan opravičen izostanek. Privatni izhod se omeji na največ eno uro mesečno, daljši izostanek se šteje kot neopravičen izostanek od dela.

3. Družbeno-politična odsotnost z dela se omeji na največ 8 ur mesečno, daljšo odsotnost pa lahko odobri vnaprej le delavski svet. Izostanek zaradi DPO nad dovoljeno mejo se evidentira kot neplačan izostanek z dela.

4. Zaradi izenačevanja kriterijev za vzdrževanje reda in discipline se v Informatorju kvartalno objavljajo evidentirane kršitve delovnih obveznosti po delovnih enotah oziroma službah in vrstah kršitev.

5. Obisk zobozdravnika v zobni ambulanti je možen v okviru določil o redu in disciplini ter ob upoštevanju določil o pavšalni odškodnini.

Takšno odstranjevanje z delovnega mesta pa ni neomajna pravica delavca. Delovni proces mora biti takšen, da to odsotnost tudi dopušča in delavec je tudi ne more uveljaviti brez privoljenja vodje dela.

Bogo Wiegele

O novem tovarniškem glasilu

Pojavila se je ideja o novem časopisu. Mar stari časopis – kakršnega smo poznali dolgo vrsto let, ni več dober in zanimiv? Zadovoljni smo bili z njim in radi smo ga prebirali – toda čas hiti neumorno naprej in vzporedno z njim razvoj na vseh področjih.

Tako smo ugotovili, da bi zaradi še boljše preglednosti, večje možnosti tiska in uporabe fotografij, obliko časopisa spremenili. Tisk, razdeljen v tri stolpce namesto v poprejšnja dva, daje možnost za več teksta na eno stran. Zaželeli smo si tudi spremembe in svežine na naslovnih straneh in tako se je v sodelovanju z novim izvajalcem tiskarskih del in našo vzorčno oblikovalno službo izoblikoval časopis, katerega prvo številko smo že dobili, prečitali in ocenili.

Ne nazadnje pa nas je v novo obliko tovarniškega časopisa privedla tudi finančna plat. Povečali so se stroški tiska in papirja. Zaradi smotrne porabe papirja smo želeli obdržati lanskoletni nivo izdatkov, namenjenih za časopis. Z vsem tem je bila pogojena sprememba – nov tisk, papir, število strani časopisa in ne nazadnje tudi oblika – tako vsebinska kot tudi estetska.

Nekaj misli in ocen o novem časopisu so nam povedali:

Vera Burnik: Meni je kar všeč. Prijetna sprememba časopisa. Zdi pa se mi, da so bodice preživete. Današnji človek

nima ne časa in ne več smisla za tako vrsto humorja. Pohvaliti pa moram osrednjo temo – omizje. Je aktualno in življensko pomembno. Predlagala pa bi več slikovnega materiala – n. pr. zgodovinske slike iz arhiva.

Pirc Irena: Najboljša je naslovnica! Prijetno sem bila presenečena prav nad naslovno stranjo. Zelo je sodobna, vesela in sveža. To je lepa popestritev naših sivih vsakdanjih dni, polnih težav in skrbi.

Palma Marija: Veliko bolj mi je všeč kot stari časopis. Izgleda tudi bolj urejen, resen, podoben pravemu časopisu. Ko ga listaš, takoj opaziš, katera tema najbolj pritegne, kaj te najbolj zanima. Zelo pa me motijo standardni članki o izletih – bili smo tu in tam..., jedli smo..., pili... Rada pa bi čimveč člankov o tovarni, katere naj pišejo strokovni kadri.

Tone Cafuta: Zunanji izgled je sigurno bolj privlačen. Pogrešam pa več pisanja o problemih poslovanja naše tovarne. Ljudje naj vendarle vidijo in spoznajo, da se vsak na svojem delovnem mestu trudi in dela ter da plača ne pade sama od sebe izpod neba. Tudi aktualna tema me zelo privlači. Prav bi prišla tudi nagradna križanka. Za nagrado pa bi bila lahko kar naša brisača.

Marjana Pavlin – Marinšek

Športne novice

Smučali smo

Muhasta zima nam ni vlivala upanja, da bi izpeljali smučarsko tovarniško prvenstvo, za slovo pa je vendarle pobelila Veliko planino in 26. marca so se v Tihi dolini srečali najboljši na smučeh. 26 tekmovalcev in tekmovalk je bolj ali manj uspešno zavijalo okoli veleslalomskih vratic. Po dveh razburljivih vožnjah smo dobili naslednje zmagovalce:

- Olgo Galjot pri veterankah,
- Nino Osolin pri članicah,
- Jožico Trobevšek pri najmlajši ženski kategoriji,
- Bogdana Seljaka pri veteranih,
- Franca Novaka pri mlajših veteranih,
- Staneta Jenca pri članih,
- Franca Stehničarja pri najmlajši moški kategoriji.

***

Ob hudi sončni pripeki je bilo marsikomu vroče tudi na občinskem sindikalnem smučarskem prvenstvu, tekmovalci pa so imeli prosto nedeljo za hlajenje opeklin, ki so jih dan pred tem staknili na tekmovalju. Ob solidni organizaciji tekmovalja so bili naši predstavniki več kot odlični: Olga Galjot in Nina Osolin sta v svojih kategorijah zmagali, Lojzetu Zajcu se še zdaj usta razlezejo v širok nasmeh ob misli, da je drugi najboljši v Kamniku, naša »najmlajša« (s sprednjega in zadnjega konca) Jožica Trobevšek in Bogdan Seljak pa sta nas razveselila z odličnim tretjim mestom. Veteranke so »Svilanitu« prinesle tudi ekipno zmago in tako znova potrdile (Olga Galjot, Martina Erman in Magda Seljak), da smo tekstilke od sile.

***

S pripeko se niso pohvalili udeleženci smučarske tekstiliade tekstilcev Slovenije na Zelenici; veter in močan dež je našim prinesel precej smole, polovica tekmovalcev pa sploh ni mogla nastopiti. Tista izjava o tekstilkah pa se je spet potrdila: Nina in Jožica sta stopili na stopnički pod zmagovalno, Olga pa se je uvrstila okoli petega mesta (rezultatov s tekmovalja še nimamo). Nasploh bi smučanje na tekstiliadi lahko kar poimenovali za kopanje, mokri do kože pa so naši tekmovalci odhiteli domov. Njihovega zgodnjega prihoda so bili

verjetno najbolj veseli domači, nepričakovan prihod pa upajmo ni pustil »naših« brez kosila.

Konec dober, vse dobro: zaradi opeklin ali pljučnice ni nihče obiskal zdravnika, doseženi rezultati so več kot dobri. Naš smučarski referent pa za zaključek še pristaavlja, da bi lahko dosegli še boljše rezultate, če bi se pred tekmovaljem vsaj nekajkrat smučarji srečali in malo vadili. Mariborski tekstilci se naprimer na republiško srečanje tekstilcev zelo resno pripravljajo in celo kot prava reprezentanca so letos že dan pred tekmovaljem preizkušali strme terene Zelenice. No ja, saj ne pričakujemo tako resnih priprav, a kakšna skupna smuka bi naše zagotovo pripeljala na še boljša veleslalomska mesta.

Hvala vsem udeležencem tekmovalja za uspehe, s katerimi ste razveselili vse ljubitelje rekreacije v »Svilanitu«!

Odlični tudi kegljači

Z veliko podrtimi keglji se lahko pohvalijo tudi udeleženci 18. regijske tekstiliade v kegljanju, ki je bila 31. marca na kegljišču v Planinki. Uspešni so bili še posebno fantje, ki so zmagali kar dvakrat: v disciplini 6 x 200 lučajev (4655 podrtih lesov) in borbenih igrah. Kegljajčice so bile v disciplini 4 x 100 lučajev tretje, čast »Svilanitovih« predstavnic pa je rešila naša upokojenka Milena Podgoršek, ki je v paru z Francem Novakom zasedla eno od mest pri vrhu. Ekipna uvrstitev naših je bila na drugem mestu, najboljši kegljač pa vsekakor Franc Novak, ki je zasedel v skupni uvrstitvi drugo mesto pri posameznikih (813 podrtih lesov) in v parih.

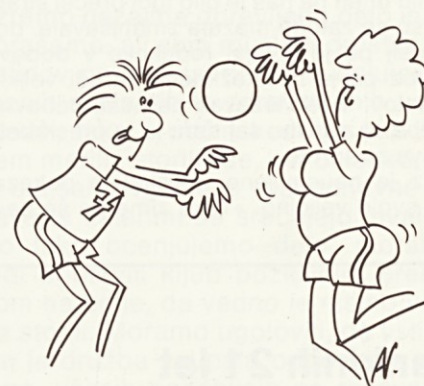
Vodja naših kegljačev komentira dosežen uspeh za odličnega in je kar vesel, da niso zmagali, saj bi morali na republiško tekmovalje, kjer je konkurenca zelo močna. Seveda pa bi bila udeležba povezana tudi z visokimi stroški, denarja pa je v naši športni malhi vedno premalo!

Še pomembna novica: kegljači so se uvrstili v PLAY OFF. Že sama uvrstitev v finale pomeni za naše fante in vse nas velik uspeh, ne glede na mesto, ki ga bodo zasedli. Bravo!

Dvakrat peti odbojkarji in odbojkarice

Končano je tudi tekmovalje v medobčinski odbojarski rekreacijski ligi v odbojki. Naši ekipi sta zasedli peto mesto: ženske med dvanajstimi ekipami in moški med devetimi ekipami. Odbojkarice je spremljala v zadnjih kolih precejšnija smola saj je zaradi poškodb in boleznih igralcev z nepopolno ekipo nastopila kar na 6 srečanjih. Fantje pa so si na zadnjem srečanju pridobili simpatije vseh nastopajočih in gledalcev, saj so s štirimi igralci premagali popolno ekipo mlajših igralcev.

Že 21. aprila pa se bodo ljubitelji odbojke ponovno srečali na občinskem sindikalnem prvenstvu. Odbojkarice bodo branile lansko zmago, odbojkarji pa s tekmovalno vneto prav zagotovo popravili lanskoletno uvrstitev.

Srečno in veliko pik!

Kolesarji in kolesarke

»Prebudili« so se tudi kolesarji in kolesarke. Govori se, da se ženske znova pripravljajo za velik podvig: s kolesi bodo šle k zamejcem na obisk.

Junija se bodo odpravile na 5 dnevno popotovanje in prevozile 600 km dolgo pot po Sloveniji, Benečiji in Koroški. Pa naj bo dovolj besed; od teh se ne nabirajo potrebni kilometri treninga, zato

športni zdravo, do prihodnjic!

Kika

Dolga zima – visoki stroški ogrevanja

Že nekaj preteklih let smo v zimskem času tarnali, češ, da tudi narava ni več taka kot je bila v starih dobrih časih, snega ni bilo veliko, pravega mraza pa tudi ne. Letos pa, kot nalašč, v sredi energetskih težav, nas narava usliši, nasuje nam dovolj snega ter poskrbi, da se živo srebro v termometrih spusti globoko pod ničlo. Toda tudi to nam ni bilo všeč, saj v svojih tarnanjih nisimo mislili tako resno in prosili za tako hudo zimo, pa kaj hudo, to bi še šlo, ampak tako drago, saj smo morali v mrzlih dneh odšteti dnevno kar nekaj čez 11 starih milijonov, da smo bili na toplem. V teh mrzlih dneh pa nas je bilo tudi precej strah, ker so se zaloge mazuta zmanjševale, dobavitelj pa je izvajal redukcije v dobavi, prevoz pa je bil otežkočen zaradi velikih zametov. V teh težavah pa naša nabavna služba ni zatajila, saj nam je le preskrbela goriva za sproti.

Mraz je neusmiljeno pritiskal in pokazal vso svojo veličino. »Take zime pa še ne«,

so rekli fantje iz kotlovnice, saj so imeli poleg rednega opravila še in še dodatnega dela. Ni bilo dneva, da ne bi bilo treba odpravljati okvar zaradi mraza. Dobili pa smo tudi dobre izkušnje in informacije, v katerih stavbah imamo dobre sisteme ogrevanja in v katerih ne. Ugotovili smo na primer, da streha na šivalnici ni dobro izolirana, tu je najprej skopnel sneg, da celotna stavba od konfekcije do mehanične ne ustreza glede izolacije, ogrevanje pa tudi ne. Na upravi, posebno pa v Svili, aluminijasta okna niso najboljša, ker imajo velike toplotne izgube, itd.

Vse kaže, da bomo morali še precej investirati, da te pomanjkljivosti odpravimo, ker povzročajo poleg težav še velike stroške. Prepričali smo se še enkrat, da ima vsaka stvar dve strani in tako tudi mrzla zima: na eni strani lepoto, na drugi pa težave in stroške.

Stane Zobavnik

Po 27 letih dela

Nepričakovano se je invalidsko upokojila naša sodelavka Kristina GOLOB. V »Svilanitu« je prišla kot mlado, 21-letno dekle v tkalnico, kjer je kot tkalka delala 3 leta. Zaradi varstva otrok je zaprosila za premostitev v šivalnico. Njeno prvo delo v šivalnici je bilo pakiranje brisač, nato je delala na striženju brisač in nazadnje na robljenju brisač po dolžini. Njeno šibko zdravje ji je onemogočalo uspešno delo, zato je Kristina leta 1979 pričela s šivanjem drobnih izdelkov, kjer se je zanjo našlo delo, ki ga je zmogla: izdelava vrečk in entlanje krp.

Leta 1981 je dobila status invalida II. kategorije in je od tedaj opravljala delo le s polovičnim delovnim časom.

Kljub težavam z zdravjem pa je bila Kristina vestna in pridna delavka; zmogla je vsa bremena delavke, matere in žene. Med nami je bila dolgih 27 let, novica o njeni upokojitvi pa nas je zelo presenetila.

Ivankinih 21 let v Svilanitu

Pred 21. leti je na vrata Svilanita potrkala naša sodelavka Jenko Ivanka. Najprej je opravljala dela in naloge kontrola preje v laboratoriju, leta 1970 pa je bila sprejeta na delovno mesto administrator v nabavni službi. Ker pa je bila osnova njenega dela likvidacija računov, se je leta 1978 to delovno mesto preimenovalo v likvidatorja računov.

Ivanka je svoje delo opravljala vestno, prizadevno in z velikim čutom odgovornosti.

Obseg njenega dela je razviden iz faktur-nih knjig, v katere je vsako leto vpisala na tisoče in tisoče računov. Vendar je bila to že končna faza njenega dela. Vsak račun, ki je prispel v tovarno je Ivanka najmanj 10 krat obrnila, saj je bila od prevzema do likvidacije računa dolga pot. Šele, ko je bil račun prekontroliran po dolgem in počez ter opremljen z vso dokumentacijo, podpisom, štampiljko in DUROM, ga je Ivanka vpisala v knjigo faktur in oddala v računovodstvo. Pri svojem delu je imela mnogo težav, katere je reševala z veliko mero potrpežljivosti. Nič kolikokrat je morala opozarjati dobavitelje na pravočasno izstavitev računov, saj je bilo podjetje v prekršku, če faktura ni bila pravočasno plačana.

Sodelavci smo Ivanko imeli radi, saj je bila tiha, mirna, skromna in vsakomur pripravljena pomagati. Bila pa je tudi resnicoljubna in odkrita. Kot njena najožja sodelavka sem to njeno vrlino izredno cenila, saj je bila Ivanka človek z enim obrazom in vredna vsega zaupanja.

Ob odhodu iz naše sredine bo za njo ostala praznina, kajti dolga leta iskrenega sodelovanja so rodila tudi nepozabno tovarištvu.

Ivanki v pokoju ne bo dolgčas. Čas ji bodo krajšali vnučki, za katere bo pletla in šivala ter skrbno pazila na vsak gib in prvi korak. V veliko veselje pa ji bodo cvetoče gredice okoli njenega doma, ki je poln toplote in domačnosti. Okna njenega doma so polna bujnega cvetja, katerega je vzgojila skrbna Ivankina roka. Nedvomno za njo velja pregovor: »Po rožah se pozna, kje je srce doma«.

Ivanka se je poslovila od nas z nepozabnim srečanjem, ki nam bo še dolgo ostalo v prijetnem spominu.

***

Ob odhodu iz naše delovne sredine se ji sodelavci prisrčno zahvaljujemo za iskreno sodelovanje in ji želimo mnogo trdnega zdravja, sreče in veselja v krogu svojih dragih.

Marija Ambrož

Z željo, da bi še mnogo let ostala zdrava in srečna v krogu svoje družine, izrekamo vsi njeni sodelavci iskreno zahvalo za njen delovni in tovariški odnos.

Rijavec Zdenka

Zahvala

Ob boleči izgubi mojega očeta se iskreno zahvaljujem sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Dušan Hribar

Zahvala

Ob boleči izgubi mojega dragega moža se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem Svilanita za izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti

žena Kira Hasibovič

Darko se je upokojil

Grabnar Darko je prestopil prag Svilanita pred 25 leti in se zaposlil kot šofer nabavljajač v nabavni službi. V vseh letih njegovega službovanja mu nikoli ni manjkalo dela, saj je bilo na trgu čutiti vseskozi veliko pomanjkanje raznega pomožnega izdelavnega materiala, katerega je vzdrževalna enota uporabljala za tekoče vzdrževanje strojne parka ter razna vzdrževalna dela in remonte v posameznih delovnih enotah.

Svoje delo je opravljal vestno in prizadevno. Zaradi stalnega pomanjkanja materiala na tržišču, je moral v svoje delo vložiti mnogo truda in se polno zalagati. Zares so bili takrat težki časi in nabavi se je slabo pisalo. Zato ni nič čudnega, da ga je to delo v zadnjih letih njegovega delovnega staža začelo utrujati.

Večkrat je omenil, da se bo upokojil, zato je bila nabavna služba primorana zaposliti novega šoferja nabavljajača.

Ker pa se je Darko počutil še telesno krepkega se je odpovedal dvojnemu štetju partizanskih let in podaljšal delovni staž v Svilanitu še za eno leto. V tem času je prevahal prejo iz Škofje Loke, frotir plašče v konfekcioniranje v Ormož, Ljutomer in Čakovec ter kemikalije iz Chema. Še bi lahko naštevala, saj je bila potreba po prevozih vedno večja, kot pa je bila možna realizacija.

Tudi v pokoju Darko ne bo miroval. Nenehno bo delal in se držal načela: »Delo krepi človeka, ga utrjuje in mu daje življensko moč«.

Ob odhodu v pokoj mu sodelavci želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let v krogu svoje družine.

Marija Ambrož

Zahvala

Ob boleči izgubi moje drage mame se sodelavkam in sodelavcem zahvaljujem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Marija Podgoršek

In memoriam Tadžudin Hasibović

Komaj smo zaželeli našemu dolgoletnemu sodelavcu – trgovskemu zastopniku za obsežen teren BiH, Dalmacije in SR Črne gore, da bi še dolgo let užival zasluženi pokoj z obilo zdravja in mirnega življenja, nas je vse, posebno pa ožje sodelavce v komercialnem oddelku presenetila vest, da je nenadoma ugasnilo življenje tov. Tadžudina Hasibovića iz Sarajeva. Dolga leta je bil naš Tadžo, kakor smo ga vsi njegovi sodelavci imenovali vzor, kako je potrebno obdelovati tržišče. Menjavali so se dobri in slabi časi z oziranjem na potrebe in želje kupcev, vendar je bil vedno kos vsem težavam in vedno skušal s svojim znanjem in izkušnostjo pridobiti in obdržati trdne kontakte s strankami, da so bili zvesti kupci vseh naših izdelkov. Na vseh delovnih sestankih in občasnih srečanjih v delovni organizaciji je vedno zelo koristno in natančno analiziral razmere na trgu, kar je nam, sodelavcem v prodaji, kakor tudi delavcem v ostalih službah vedno pomagalo, da se je z asortimanom naših izdelkov dosegala čimboljša prodaja. Vsem sodelavcem je bil vedno dober tovariš in pripravljen pomagati v vsakem primeru, s koristnimi informacijami, ki jih je registriral pri obdelovanju svojega tržišča, pa je nedvomno tudi pripomogel, da je bil asortiman naših izdelkov vedno iskan na zahtevnem domačem trgu.

Ko se je poslovil od nas in odšel v zasluženi pokoj, smo mu vsi želeli največ zdravja, saj nam je bilo vsem, posebno pa ožjim sodelavcem znano, kakšno je njegovo zdravstveno stanje. Vendar je bila bolezen močnejša in težko je verjeti, da našega prijatelja in dolgoletnega sodelavca tovariša Tadžudina ne bomo mogli več pozdraviti v naši sredini, kakor tudi ne v njegovem rodnem Sarajevu, vsi pa vemo, da smo izgubili prijatelja, ki ga ne bo moč pozabiti.

Miki Šurk

Zahvala

Ob boleči izgubi mojega dragega brata se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam za izrečeno sožalje, podarjeni denar in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Ančka Grabnar

Mednarodni dan invalidov

Mednarodni dan invalidov proslavimo vsako leto in sicer ga praznujemo na prvo pomladansko nedeljo, in prav je, da se tudi mi spomnimo tega dneva.

Ta dan nas obvezuje, da probleme in težave invalidov spremljamo vse leto, jih po možnostih in v danih pogojih tudi sproti rešujemo. Posebno pa smo dolžni v teh dneh praznovanja, da se ozremo nazaj na opravljeno delo in se vprašamo, ali smo mi člani društva invalidov pa tudi vsi drugi, ki delujejo v raznih socialnih in zdravstvenih ustanovah, tako v občinskem pa tudi širšem merilu, storili vse, kar bi lahko, da bi olajšali življenje in vsakodnevne težave, s katerimi se srečujejo invalidi. Ko tako ocenjujemo delo, moramo tudi ugotoviti kljub pozitivnim premikom na bolje, da vedno le nismo vsega storili. Moramo ugotoviti, da tisti, ki jim je družba zaupala odgovorne naloge, včasih pozabljajo na reševanje za invalide življensko važnih zadev, posebno na področju socialnega varstva, denarnih nadomestil, raznih socialnih podpor, reševanje stanovanjskih vprašanj in še drugih v življenju invalida perečih problemov. Dostikrat se te zadeve rešujejo prepočasi ali pa se celo odlagajo v nedogled. Tako velikokrat povzročajo upravičeno kritiko, ne pomislijo pa ti ljudje, da s počasnim reševanjem ali pa celo z odlaganjem povzročajo škodo tem ljudem, ne računajoč, da so ti ljudje dostikrat tudi finančno oškodovani in ne nazadnje, da ti ljudje živijo na robu življenskega minimuma. Hitro reševanje problemov pomeni tudi za te ljudi izboljšanje standarda. Težko si človek predstavlja, kaj si mislijo v tistih delovnih organizacijah, kjer so jim krtili pravice o izplačilu nadomestil, ko je bil delavec radi invalidnosti prestavljen na drugo manj plačano delo. Po zakonu jim za to pripada nadomestilo, pa jim tega še nismo uredili. Moralo je preteči tudi 10 let, pa se stvari še niso premaknile z mrtve točke, reševati se je začelo šele na intervencijo Društva invalidov Kamnik. Krivica jim je bila sicer popravljena po tolikih letih, sicer res s posredovanjem, prejeli so odškodnino in sicer nekateri tudi po 10 starih milijonov. Vemo pa, kaj je med tem opravila inflacija. Pa se človek vpraša: so bila res potrebna posredovanja ali ni bilo mogoče to že preje urediti? Kje so tisti ljudje, ki so bili po službeni dolžnosti dolžni že preje to storiti, ali pa bi moralo biti še več mednarodnih dnevov invalidov, da bi se te stvari uredile?

Naša družba nam je že marsikaj dala, ni še vse tako, kakor bi si mi želeli, ne more urediti povsem medsebojnih odnosov. Prav na področju medsebojnih odnosov pa nam še veliko manjka. Ne znamo še pogledati okoli sebe, težko vidimo težave sosedu, kaj šele malo dalje. V današnjem hitrem tempu življenja se včasih težko najdemo, vidimo le sebe in svojo družino, skratka svoje težave. Menimo, da imamo že teh dovolj, težave drugih že ne vidimo, ali pa jih včasih tudi nočemo videti. Ko tako ali drugače rešujemo težave invalidov, ne smemo pozabiti, da so invalidi zaradi izgubljenega zdravja in prestanega trpljenja bolj kakor drugi občutljivi in da še težje kakor ostali prenašajo počasno in včasih neživiljsko reševanje njihovih problemov. Ko tako premišljujemo o invalidih, ne smemo pozabiti tudi dejstva: izgubili so zdravje, največje bogatstvo, ki ga človek lahko ima.

Vsi skupaj, pa ne samo naša društva bi se morali boriti proti padanju življenjskega standarda invalidov. Znan je podatek od meseca januarja letošnjega leta, da znaša povprečna pokojnina invalidov v naši republici 14.700,00 din. Omenjeni znesek pa bo ob tako naraščajoči druginji že kmalu na mejni vrednosti, ki bo še zadostovala za normalno življenje. Da pa število invalidov v naši republici ni tako majhno, nam pove podatek, da jih je preko 65.000 tisoč.

Prav iz teh razlogov naj bi bilo težišče dela prav na socialnem področju, saj so naši člani pomoči tudi potrebni. Toda pri tem našem delu bi potrebovali več finančnih sredstev, čeravno društvo invalidov namenja v te namene vsa razpoložljiva sredstva. Ko obiskujemo bolne člane in pa tiste, ki so vezani na posteljo, vidimo, koliko je še članov, ki bi bili potrebni naše po-

moči. Vsi vemo, kakšno je gospodarsko stanje, pestijo nas dolgovi v tujini, pesti nas inflacija, neugodna so gospodarska gibanja v svetu, OZD se borijo s težavami, težko in drago nabavljajo surovine, ubadajo se z izvozom, pa vendar bi se moral še kje najti kakšen dinar, da bi lahko pomagali ljudem, ki so te pomoči res potrebni. Včasih je denar, pa manjka dobre volje za delo, tako da delo ni najbolj uspešno. Pri nas pa je prisotna dobra volja, imamo celo vrsto predanih ljudi, ki jim ni žal prostega časa, da bi lahko pomagali drugim ljudem, pa nam manjka finančnih sredstev, da bi bili pri svojem humanem delu lahko še bolj uspešni. Ko tako ocenjujemo svoje delo, pa se nam nehote vsiljuje misel: ali se naše humano delo pravilno ocenjuje tudi tam, kjer delijo finančna sredstva? Na žalost je odgovor negativen. Ko so v mesecu marcu interesne skupnosti razdeljevale sredstva društvom, je bilo naše društvo kljub 1.300 članom na zadnjem mestu, tudi po % smo bili med zadnjimi, nekje pa so nas celo pozabili, no upamo, da se nas bodo še spomnili in nam dodeli kakšen milijonček. Naše društvo živi od dotacij, nima stalnega finančnega vira, od finančnih sredstev pa je odvisno, koliko bomo lahko uspešni pri nujni pomoči našim članom. Pa se sprašujemo: Mar res za svoje humano delo ne zaslužimo več pomoči, priznanja in pozornosti?

Če bodo vsi dejavniki tako pri društvu invalidov Kamnik, kakor tudi pri ostalih družbenih dejavnostih in delovnih organizacijah naredili vsak nekaj za invalide za njihov boljši gmotni položaj, za ublažitev vsakodnevnih težav, bo to najlepši prispevek k praznovanju mednarodnega dneva invalidov.

Cene Mihelič

Bodica

avtoricam prispevkov:
- Srečno Rozka!
- Lepo je, da ste se spomnili na nas

Pojasnilo:
Zaradi nesporazuma je pri prvem prispevku avtorica zapisala, da je tov. Rozka Štefanič v pri-
zadavnosti pri svojem delu delala tudi do 4. zju-
traj; Rozka nas je na napako opozorila in poja-
nila, da je prihajala na delo že ob 4. zjutraj, če je
bilo potrebno opraviti nujno delo. Tov. Štefani-
čevi se avtorica članka opravičuje, kakor tudi
njenim sodelavcem, saj ni nameravala Rozkino
pripoved spremeniti v neresnično.

Avtorica drugega prispevka je pri pripovedi
upokojenke Šuštar Jožice »vrgla v isti lonec«
kegljanje in balinanje in »zakuhala« napake: po-
mešala je balinanje in kegljanje. Ker pa seveda
z aktivnostjo naših vrlih, športnih upokojenk je
kegljanje in balinanje in kegljanje ne kegljanje, je
kole: kamniške upokojenke so dosegle prvo
mesto na republiškem prvenstvu v balinanju in
kegljanju, kot je avtorica prispevka zapisala.
Opravičujemo se za zmešnjavo, a dejstva, da
so naše upokojenke od sile in jim ni para, to ne
spremeni. Želimo jim še veliko športne sreče!

AKTUALNO

Na dolgo in srečno življensko pot

Dinar za Justinine misli?

1. Štritof Janko iz DE 15
2. Korošec Marta por. DROLČ iz DE 30
3. Jeras Justi por. HRASTOVEC iz DE 10
4. Avdič Halil iz DE 13
5. Bernot Mihaela por. HRIBAR iz DE 42
6. Rems Ivanka por. KOŽELJ iz DE 13
7. Rihter Jana por. Kladnik iz DE 10

Mladoporočenci na pragu pomladi

Ivanka ni več Remsova; zdaj je Koželjeva

Čestitamo, Jana!

Halilov obraz kaže zadovoljstvo kljub »jarmu«!

Nasmeh »novopečeni« sreči?

Zamišljeni in resni pri poslušanju zakonskih naukov

in novega življenja

Srečna?

 Sailorit

